KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 26.07.2004
COM(2004) 520 końcowy

2004/0178 (ACC)

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

w sprawie podpisania Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Umowy przejściowej dotyczącej handlu i kwestii związanych z handlem między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony

(przedstawione przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. Stosunki między Tadżykistanem a Wspólnotami Europejskimi są obecnie regulowane umową o handlu i współpracy podpisaną z byłym Związkiem Radzieckim dnia 18 grudnia 1989 r. (weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1990 r.), przyjętą przez Republikę Tadżykistanu w wymianie listów z dnia 4 lutego 1994 r. Dnia 5 października 1992 r. Rada przyjęła dyrektywy negocjacyjne, do których zmiany przyjęto 10 października 2003 r., po czym w listopadzie 2003 r. Komisja oficjalnie rozpoczęła negocjacje mające na celu podpisanie Umowy o partnerstwie i współpracy. Po drugiej rundzie negocjacji, tekst umowy został parafowany w Brukseli w dniu 16 grudnia 2003 r. przez negocjatorów ze strony Komisji i ze strony rządu Tadżykistanu.

2. Proponowana Umowa o partnerstwie i współpracy przyczyni się do utrwalenia i wzmocnienia obecności Unii w samym Tadżykistanie i w regionie Azji Centralnej, zarówno na płaszczyźnie politycznej, jak i gospodarczej i handlowej. Ponadto wpłynie ona pozytywnie na wzrost gospodarczy i przyczyni się do zrównoważonego rozwoju, walki z ubóstwem, oraz stabilności Tadżykistanu i Azji Centralnej. Umowa ustanowi ramy dla przyszłej współpracy Unii Europejskiej z Tadżykistanem.

3. Umowa między UE a Tadżykistanem jest wzorowana na innych umowach o partnerstwie i współpracy, ale jest pierwszą, która zawiera klauzule dotyczące walki z terroryzmem i bronią masowego rażenia. Umowa zostanie zawarta na okres 10 lat, z możliwością milczącego przedłużania z roku na rok. Pozwoli ona na wzmocnienie stosunków w dużej ilości dziedzin, w oparciu o zasady wzajemności i partnerstwa. Umowa opiera się na podstawowych zasadach jakimi są poszanowanie demokracji, praw człowieka i państwa prawa, a także wspieranie zrównoważonego rozwoju i powiązanie różnego rodzaju form pomocy (związek między pomocą humanitarną, odbudową i rozwojem).

4. Trzema głównymi filarami umowy są: dialog polityczny, współpraca i handel, których podstawą są przepisy ogólne i instytucjonalne.

   (i) Dialog polityczny: regularny dialog polityczny zostanie nawiązany między Unią a Tadżykistanem. Współpraca będzie obejmować zwalczanie terroryzmu i rozprzestrzeniania broni masowego rażenia oraz walkę z nielegalnym handlem np. narkotykami.

   (ii) Współpraca: umowa zawiera przepisy w zakresie współpracy socjalnej i gospodarczej, finansowej i handlowej, współpracy w dziedzinie nauki, technologii i społeczeństwa informacyjnego, kultury, edukacji i spraw audiowizualnych, reformy Państwa i administracji publicznej, oraz współpracy w zakresie spraw społecznych i prawodawstwa. Umowa określa także zobowiązania i działania, jakie należy podjąć w zakresie readmisji, kontroli nielegalnej imigracji oraz walki z handlem narkotykami i przestępczością zorganizowaną. Współpraca na rzecz demokracji i praw człowieka jest również objęta umową. Osobny protokół określa zasady wzajemnej pomocy w kwestiach celnych.

   (iii) Obrót towarami i usługami oraz przepisy regulujące wymianę handlową i inwestycje są również objęte postanowieniami niniejszej umowy.

5. Umowa o partnerstwie i współpracy jest umową typu mieszanego i obejmuje dziedziny wchodzące w zakres kompetencji zarówno Wspólnot Europejskich jak i Państw Członkowskich. Początkowy okres trwania umowy wynosi 10 lat.

W umowie przewidziano klauzulę umożliwiającą jednostronne zawieszenie umowy, która może być zastosowana jeśli istotna część umowy (to jest: poszanowanie zasad demokracji, praw człowieka i zasad gospodarki rynkowej) nie jest wykonywana.

Umowa określa mechanizm instytucjonalny umożliwiający wprowadzenie w życie jej postanowień, w skład którego wchodzą Rada Współpracy, Komitet Współpracy i Komitet Parlamentarny.

Niniejsza umowa nie ma wpływu na budżet.

6. Do czasu wejścia w życie Umowy o partnerstwie i współpracy proponuje się zawarcie Umowy przejściowej między Wspólnotami Europejskimi a Tadżykistanem dotyczącej głównie handlu, współpracy i ram instytucjonalnych, zgodnie z art. 101 Umowy o partnerstwie i współpracy.

7. Ponieważ proces negocjacji został już zakończony, Komisja proponuje Radzie przyjęcie wyników negocjacji i rozpoczęcie procedur zmierzających do podpisania i zawarcia tej umowy. W tym celu Komisja przedkłada następujące wnioski:

(i) wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania umowy;

(ii) wniosek dotyczący decyzji Rady i Komisji w sprawie zawarcia umowy;

(iii) wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia umowy przejściowej w imieniu Wspólnoty Europejskiej;

(iv) projekt decyzji Komisji w sprawie zawarcia umowy przejściowej w imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

Obie Wspólnoty (Wspólnota Europejska i Europejska Wspólnota Energii Atomowej) posiadają odrębne procedury postępowania zmierzające do podpisania i zawarcia umowy:

a) jeśli chodzi o podpisanie umowy, art. 300 ust. 2 pierwszy akapit pierwsze zdanie Traktatu WE stanowi, iż podpisanie umowy w imieniu Wspólnoty Europejskiej podlega osobnej decyzji Rady. Traktat EWEA nie zawiera żadnego tego typu wymogu;

(b) jeśli chodzi o zawarcie umowy:

- Rada zawiera umowę w imieniu Wspólnoty Europejskiej i za zgodą Parlamentu Europejskiego zgodnie z art. 44 ust. 2, art. 47 ust. 2 ostatnie zdanie, art. 55, art. 57 ust. 2, art. 63 ust. 3, art. 71, art. 80 ust. 2, art. 93, art. 94, art. 133, art. 181a Traktatu WE, w połączeniu z art. 300 ust. 2 pierwszy akapit ostatnie zdanie, i art. 300 ust. 3 drugi akapit;

- Rada zatwierdza umowę w imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej zgodnie z art. 101 ust. 2 Traktatu EWEA; umowa zostaje następnie zawarta przez Komisję.

c) jeśli chodzi o zawarcie umowy przejściowej:

- Rada zawiera umowę w imieniu Wspólnoty Europejskiej zgodnie z art. 133 i art. 300 ust. 2 pierwsze zdanie;

- Rada zatwierdza umowę w imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej zgodnie z art. 101 ust. 2 Traktatu EWEA; umowa zostaje następnie zawarta przez Komisję.

W związku z powyższym, Komisja proponuje aby:

- Rada podjęła decyzję o podpisaniu w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi a Republiką Tadżykistanu;

- Rada zawarła w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi a Republiką Tadżykistanu i udzieliła zgody na zawarcie umowy przez EWEA;

- Rada zawarła w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowę przejściową;

- Rada udzieliła zgody na zawarcie Umowy przejściowej przez EWEA.

Ratyfikacja przez wszystkie Państwa Członkowskie jest warunkiem wstępnym wejścia w życie umowy.

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

w sprawie podpisania Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 44 ust. 2, art. 47 ust. 2 ostatnie zdanie, art. 55 i art. 57 ust. 2, art. 63 ust. 3, art. 71 i art. 80 ust. 2, art. 93, art. 94, art. 133 i art. 181a, w połączeniu z art. 300 ust. 2 pierwszy akapit pierwsze zdanie,

uwzględniając wniosek Komisji[1],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dnia 5 października 1992 r. Rada udzieliła Komisji upoważnienia na rozpoczęcie negocjacji w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony. Dnia 10 października Rada wprowadziła zmiany do dyrektyw negocjacyjnych.

(2) Negocjacje zostały zakończone i umowę parafowano dnia 16 grudnia 2003 r.

(3) Należy podpisać niniejszą umowę, z zastrzeżeniem ewentualnej późniejszej daty zawarcia,

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

ARTYKUŁ

1. Niniejszym upoważnia się przewodniczącego Komisji do wyznaczenia osoby (osób) umocowanej (umocowanych) do podpisania w imieniu Wspólnoty Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony, jak również załączników i protokołów, które ona zawiera, a także włączonych do Aktu Końcowego deklaracji wydanych jednostronnie przez Wspólnotę jak i wspólnie z drugą stroną, z zastrzeżeniem ewentualnego zawarcia w późniejszym terminie.

[1] Dz. U. C […] z […], str. […].

2. Do niniejszej decyzji załącza się tekst umowy, załączniki, protokoły oraz Akt Końcowy.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

2004/0178 (ACC)

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Umowy przejściowej dotyczącej handlu i kwestii związanych z handlem między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 133, w połączeniu z jego art. 300 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji[2],

a także mając na uwadze, co następuje:

do czasu wejścia w życie Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony, podpisanej w …, dnia …, należy zatwierdzić w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowę przejściową dotyczącą handlu i kwestii związanych z handlem między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony.

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejszym zatwierdza się w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowę przejściową dotyczącą handlu i kwestii związanych z handlem między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu z drugiej, a także załączniki i protokoły, które ona zawiera, jak również deklaracje wydane zarówno jednostronnie przez Wspólnotę jak i wspólnie z drugą stroną.

2. Do niniejszej decyzji załącza się tekst umowy, załączniki i protokoły.

Artykuł 2

Niniejszym upoważnia się przewodniczącego Rady do wyznaczenia osoby (osób) umocowanej (umocowanych) do podpisania Umowy przejściowej w imieniu Wspólnoty Europejskiej.

---

[2] Dz. U. C […] z […], str. […].

Artykuł 3

W imieniu Wspólnoty przewodniczący Rady dokonuje notyfikacji przewidzianej w art. 37 umowy.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

PROJEKT UMOWY O PARTNERSTWIE I WSPÓŁPRACY USTANAWIAJĄCEJ PARTNERSTWO MIĘDZY WSPÓLNOTAMI EUROPEJSKIMI I ICH PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY A REPUBLIKĄ TADŻYKISTANIU, Z DRUGIEJ STRONY

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

REPUBLIKA WĘGIERSKA,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACJI,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Strony Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

zwane dalej „Państwami Członkowskimi", oraz

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA, EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ,

zwane dalej „Wspólnotą",

z jednej strony

ORAZ REPUBLIKA TADŻYKISTANU,

z drugiej strony,

UWZGLĘDNIAJĄC więzi istniejące między Wspólnotą, jej Państwami Członkowskimi, a Republiką Tadżykistanu, a także wspólnie uznawane wartości,

UZNAJĄC, że wolą Wspólnoty i Republiki Tadżykistanu jest zacieśnianie tych więzi i ustanowienie partnerstwa i współpracy, która wzmocniłaby i poszerzyła ustanowione w przeszłości stosunki, w szczególności na podstawie Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą oraz Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich w sprawie handlu i współpracy handlowo-gospodarczej, podpisanej 18 grudnia 1989 roku,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Wspólnota i jej Państwa Członkowskie oraz Republika Tadżykistanu wyrażają wolę wzmocnienia swobód politycznych i gospodarczych leżących u podstaw partnerstwa,

UZNAJĄC, że w tym kontekście, wspieranie niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Tadżykistanu przyczyni się do zachowania pokoju i stabilności w Azji Środkowej,

UWZGLĘDNIAJĄC, iż Strony wyrażają wolę działania na rzecz pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego oraz pokojowego rozwiązywania sporów, a także współpracy zmierzającej do realizacji tych celów w ramach Narodów Zjednoczonych oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE),

UWZGLĘDNIAJĄC, że Wspólnota i jej Państwa Członkowskie oraz Republika Tadżykistanu zobowiązały się z całą stanowczością do pełnej realizacji wszystkich zasad i postanowień zawartych w Akcie Końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), w dokumentach końcowych szczytów w Madrycie i w Wiedniu, w dokumencie z Konferencji KBWE w Bonn w sprawie współpracy gospodarczej, w Paryskiej Karcie Nowej Europy i w dokumencie helsińskim KBWE „Wyzwania czasu przemian" z 1992 roku oraz w innych dokumentach OBWE o zasadniczym znaczeniu,

PRZEKONANE o fundamentalnym znaczeniu zasad państwa prawa i przestrzegania praw człowieka, szczególnie praw mniejszości, wprowadzenia systemu wielopartyjnego oraz wolnych i demokratycznych wyborów, a także liberalizacji gospodarczej mającej na celu wprowadzenie gospodarki rynkowej,

UZNAJĄC, iż pełne wykonanie niniejszej Umowy o partnerstwie i współpracy zależy od oraz przyczyni się do dalszej realizacji reform politycznych, gospodarczych i prawnych w Republice Tadżykistanu, a także wprowadzenia czynników niezbędnych do współpracy, w szczególności w świetle wniosków z Konferencji KBWE w Bonn,

PRAGNĄC wspierać kontynuację procesu wewnętrznego pojednania, rozpoczętego w Republice Tadżykistanu w wyniku podpisania porozumienia pokojowego w Moskwie,

PRAGNĄC wspierać proces współpracy regionalnej z sąsiednimi krajami w dziedzinach, które są przedmiotem niniejszej Umowy w celu wspierania pomyślnego rozwoju i stabilności regionu,

PRAGNĄC nawiązać i rozwijać regularny dialog polityczny dotyczący dwustronnych i międzynarodowych zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania,

UZNAJĄC I POPIERAJĄC wolę nawiązania ścisłej współpracy z instytucjami europejskimi przez Republikę Tadżykistanu,

UWZGLĘDNIAJĄC konieczność promowania inwestycji w Republice Tadżykistanu, w szczególności w sektorze energii i zarządzania zasobami wodnymi, co potwierdza przywiązanie Wspólnoty, jej Państw Członkowskich oraz Republiki Tadżykistanu do Europejskiej Karty Energetycznej oraz do pełnego wdrażania Traktatu Karty Energetycznej oraz Protokołu do Karty Energetycznej w sprawie efektywności energetycznej i związanych z nią aspektów środowiskowych,

UWZGLĘDNIAJĄC starania Wspólnoty zmierzające do zapewnienia, w miarę potrzeby, współpracy społeczno-gospodarczej i pomocy technicznej, obejmującej również walkę z ubóstwem,

UWZGLĘDNIAJĄC fakt, że Umowa może pomóc w stopniowym zbliżeniu między Republiką Tadżykistanu a szerszym obszarem współpracy w Europie i w regionach sąsiadujących, jak również w stopniowej integracji w otwartym systemie międzynarodowym,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Strony zobowiązały się do liberalizacji handlu, zgodnie z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz, że Wspólnota z zadowoleniem przyjmuje zamiar przystąpienia do WTO wyrażony przez Republikę Tadżykistanu,

ŚWIADOME konieczności poprawy warunków wpływających na działalność gospodarczą i inwestycje, jak również warunków w takich dziedzinach jak zakładanie przedsiębiorstw, zatrudnienie, świadczenie usług i przepływ kapitału,

PRZEKONANE, że niniejsza Umowa stworzy między Stronami nowy klimat w ich stosunkach gospodarczych, w szczególności w zakresie rozwoju handlu i inwestycji, które są najistotniejszymi instrumentami restrukturyzacji gospodarczej i modernizacji technologicznej,

PRAGNĄC nawiązać ścisłą współpracę w dziedzinie ochrony środowiska, mając na względzie współzależność istniejącą w tej dziedzinie między Stronami,

UZNAJĄC, że współpraca w celu zapobiegania i kontroli nielegalnej imigracji, międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz przemytu narkotyków, jak również walka z terroryzmem stanowią priorytetowe cele niniejszej Umowy,

PRAGNĄC stworzenia współpracy w dziedzinie kultury i edukacji oraz poprawy przepływu informacji,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Ustanawia się partnerstwo między Wspólnotą i jej Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony. Określa się następujące cele partnerstwa:

- wspieranie niepodległości i suwerenności Republiki Tadżykistanu,

- wspieranie wysiłków dokonanych przez Republikę Tadżykistanu w celu umacniania demokracji, rozwoju gospodarki i infrastruktury społecznej oraz przeprowadzenia procesu transformacji w celu przejścia do gospodarki rynkowej.

- stworzenie odpowiednich ram dla dialogu politycznego między Stronami w celu umożliwienia rozwoju bliskich stosunków politycznych pomiędzy nimi,

- wspieranie handlu i inwestycji, w szczególności w sektorze energetycznym i zasobów wodnych, jak również harmonijnych stosunków gospodarczych między Stronami sprzyjających ich trwałemu rozwojowi gospodarczemu,

- stworzenie podstaw współpracy prawnej, gospodarczej, społecznej, finansowej, w zakresie cywilnych badań naukowych, technologicznej i kulturalnej.

TYTUŁ I

ZASADY OGÓLNE

ARTYKUŁ 2

Poszanowanie demokracji i podstawowych praw człowieka zapisanych w szczególności w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Karcie Narodów Zjednoczonych, Akcie Końcowym Konferencji w Helsinkach i w Paryskiej Karcie Nowej Europy jest inspiracją dla polityki wewnętrznej i zewnętrznej Stron i stanowi element niezbędny dla niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 3

Strony uznają, że dla przyszłego dobrobytu i stabilności istotnym jest, aby nowe niepodległe państwa powstałe w wyniku rozpadu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, zwane dalej „Niepodległymi Państwami", podtrzymywały i rozwijały wzajemną współpracę zgodnie z zasadami zawartymi w Akcie Końcowym Konferencji w Helsinkach i zgodnie z prawem międzynarodowym, a także w duchu stosunków dobrosąsiedzkich, i dołożą wszelkich starań, aby wspierać ten proces.

TYTUŁ II

DIALOG POLITYCZNY

ARTYKUŁ 4

Strony nawiązują regularny dialog polityczny, który zamierzają rozwijać i zacieśniać. Dialog ten towarzyszy i sprzyja zbliżeniu między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu, wspiera obecne zmiany polityczne oraz społeczno-gospodarcze, które zachodzą obecnie w tym kraju, a także przyczynia się do powstania nowych form współpracy. Dialog polityczny:

- zacieśnia więzi między Republiką Tadżykistanu a Wspólnotą i jej Państwami Członkowskimi, a tym samym z całą społecznością demokratycznych państw. Osiągnięcie dzięki niniejszej Umowie konwergencji ekonomicznej doprowadzi do bardziej intensywnych stosunków politycznych,

- doprowadzi do dalszego zbliżenia stanowisk w kwestiach międzynarodowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, podnosząc tym samym stopień bezpieczeństwa i stabilności w regionie,

- przewiduje, że Strony podejmują wysiłki na rzecz współpracy w sprawach ukierunkowanych na przestrzeganie zasad demokracji, poszanowanie, ochronę i wspieranie praw człowieka, w szczególności mniejszości, a także, że w razie potrzeby Strony przeprowadzają konsultacje w określonych kwestiach.

Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia, bez względu na to, czy jest to działalność państw, czy innych grup, stanowi jedno z największych zagrożeń dla stabilności i bezpieczeństwa w wymiarze międzynarodowym. Strony postanawiają zatem współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia, dokładając starań w celu pełnego poszanowania i realizacji na poziomie krajowym zobowiązań zaciągniętych przez Strony w ramach traktatów i układów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu, jak również innych zobowiązań międzynarodowych w tej dziedzinie. Strony zgadzają się, że niniejsze postanowienie stanowi element niezbędny dla realizacji niniejszej Umowy i jest częścią dialogu politycznego, który będzie towarzyszył tym elementom i je umacniał.

Strony zgadzają się również współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia.

- podejmując kroki mające na celu podpisywanie i ratyfikowanie wszystkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych lub, w zależności od danego przypadku, do nich przystępować, aby mogły one zostać w pełni zrealizowane;

- ustanawiając efektywny system kontroli wywozów na szczeblu krajowym, dotyczący zarówno wywozów, jak i tranzytu towarów związanych z bronią masowego rażenia, w tym kontroli ostatecznego użycia technologii podwójnego zastosowania w ramach broni masowego rażenia i przewidując skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozów. Ten dialog może się odbywać na szczeblu regionalnym.

ARTYKUŁ 5

Na szczeblu ministerialnym dialog polityczny prowadzony jest w ramach Rady Współpracy, powołanej na mocy artykułu 77, a w innych wypadkach, w drodze wzajemnego porozumienia.

ARTYKUŁ 6

Strony ustalają inne procedury i mechanizmy dialogu politycznego, w szczególności w następujących formach:

- regularne spotkania na szczeblu wysokich urzędników między przedstawicielami Wspólnoty i jej Państw Członkowskich, z jednej strony, a przedstawicielami Republiki Tadżykistanu, z drugiej strony,

- pełnego wykorzystania kanałów dyplomatycznych między Stronami, w tym odpowiednich kontaktów w ramach współpracy dwustronnej lub wielostronnej, takich jak sesje Narodów Zjednoczonych, KBWE i innych,

- wszelkich innych środków, włącznie z możliwością spotkań ekspertów, które mogłyby przyczynić się do zacieśnienia i rozwoju dialogu politycznego.

TYTUŁ III

HANDEL TOWARAMI

ARTYKUŁ 7

1. Strony przyznają sobie wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania w odniesieniu do wszystkich dziedzin dotyczących:

- należności celnych i opłat stosowanych w przywozie i wywozie, w tym metody pobierania tych należności i opłat,

- postanowień dotyczących odprawy celnej, tranzytu, składów i przeładunku,

- podatków i wszelkiego rodzaju innych opłat wewnętrznych, stosowanych bezpośrednio lub pośrednio do przywożonych towarów,

- metod dokonywania płatności i transferu tych płatności,

- zasad odnoszących się do sprzedaży, kupna, transportu, dystrybucji i wykorzystania towarów na rynku wewnętrznym.

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się do:

a) korzyści przyznanych w celu ustanowienia unii celnej lub strefy wolnego handlu, albo na mocy ustanowienia takiej unii lub strefy;

(b) korzyści przyznanych niektórym krajom zgodnie z zasadami WTO oraz z innymi umowami międzynarodowymi na rzecz krajów rozwijających się;

c) korzyści przyznanych krajom sąsiednim w celu usprawnienia ruchu granicznego.

3. Postanowień ust. 1 nie stosuje się w okresie przejściowym wygasającym pięć lat po wejściu w życie niniejszej Umowy, do korzyści określonych w załączniku I i przyznanych przez Republikę Tadżykistanu innym państwom, które powstały w wyniku rozpadu ZSRR.

ARTYKUŁ 8

1. Strony ustalają, że zasada swobodnego tranzytu jest zasadniczym warunkiem realizacji celów niniejszej Umowy.

   W związku z tym każda ze Stron gwarantuje możliwość tranzytu bez żadnych ograniczeń przez swoje terytorium towarów pochodzących z obszaru celnego lub przeznaczonych na obszar celny drugiej ze Stron.

2. Zasady określone w art. V ust. 2, 3, 4 i 5 GATT 1994 znajdują zastosowanie między Stronami.

3. Zasady określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla zasad szczególnych uzgodnionych między Stronami i odnoszących się do określonych sektorów, takich jak transport lub do produktów.

ARTYKUŁ 9

Bez uszczerbku dla praw i zobowiązań wynikających z konwencji międzynarodowych w sprawie odprawy czasowej towarów wiążących obie Strony, każda ze Stron przyznaje ponadto drugiej Stronie zwolnienie z opłat i należności przywozowych nakładanych na towary czasowo odprawione, w przypadkach oraz według procedur, określonych w tej dziedzinie przez jakąkolwiek inną konwencję międzynarodową wiążącą Stronę, zgodnie z jej ustawodawstwem. Uwzględnia się warunki, pod jakimi zobowiązania wynikające z takiej konwencji zostały zaakceptowane przez daną Stronę.

ARTYKUŁ 10

1. Towary pochodzące z Republiki Tadżykistanu są przywożone do Wspólnoty bez żadnych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, bez uszczerbku dla postanowień art. 12, 15 i 16 niniejszej Umowy.

2. Towary pochodzące ze Wspólnoty są przywożone do Republiki Tadżykistanu bez jakichkolwiek limitów ilościowych i środków o skutku równoważnym, bez uszczerbku dla postanowień art. 12, 15 i 16 niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 11

Towary są przedmiotem handlu między Stronami po cenach rynkowych.

ARTYKUŁ 12

1. W przypadku, gdy dany produkt jest przywożony na terytorium jednej ze Stron w takich zwiększonych ilościach i na takich warunkach, że powoduje to lub może spowodować szkodę dla krajowych producentów produktów podobnych lub

bezpośrednio konkurencyjnych, Wspólnota lub Republika Tadżykistanu, zależnie od okoliczności, może podjąć właściwe środki zgodnie z następującymi procedurami i warunkami.

2. Zanim zostaną podjęte jakiekolwiek środki lub, gdy tylko będzie to możliwe, w przypadkach do których stosuje się ust. 4, Wspólnota lub Republika Tadżykistanu odpowiednio dostarczy Radzie Współpracy wszelkich odpowiednich informacji w celu znalezienia rozwiązania odpowiadającego obu Stronom, zgodnie z tytułem XI.

3. Jeśli po przeprowadzeniu konsultacji w ciągu 30 dni od chwili, gdy zwróciły się do Rady Współpracy, Strony nie dojdą do porozumienia, co do działań, jakie należy podjąć, aby naprawić zaistniałą sytuację, Strona, która wystąpiła o konsultacje, ma prawo ograniczyć przywóz danych produktów w takim zakresie, i na taki okres, jak jest to konieczne w celu zapobieżenia szkodzie lub jej naprawienia, lub też może podjąć inne właściwe środki.

4. W sytuacjach krytycznych, kiedy zwłoka stwarza niebezpieczeństwo powstania szkód trudno odwracalnych, Strony mogą podjąć środki zanim przystąpią do konsultacji, pod warunkiem, że konsultacje zaproponowane są niezwłocznie po podjęciu tych środków.

5. Przy wyborze środków na mocy niniejszego artykułu, Strony przyznają pierwszeństwo tym środkom, które w najmniejszym stopniu zakłócają realizację celów niniejszej Umowy.

6. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza ani nie wpływa w jakikolwiek sposób na podjęcie przez którąkolwiek ze Stron środków antydumpingowych lub wyrównawczych, zgodnie z artykułem VI GATT 1994, Porozumieniem w sprawie wykonania artykułu VI GATT 1994, Porozumieniem w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych, czy odnośnym ustawodawstwem wewnętrznym.

ARTYKUŁ 13

Strony zobowiązują się rozważyć możliwość rozwinięcia postanowień niniejszej umowy w sprawie handlu towarami między nimi, o ile okoliczności na to pozwalają, z uwzględnieniem sytuacji powstałej w wyniku przystąpienia Republiki Tadżykistanu do WTO. Rada Współpracy może skierować do Stron zalecenia dotyczące tych dostosowań, które, o ile zostaną przyjęte, mogą być wprowadzane w życie w drodze umowy między Stronami, zgodnie z ich odpowiednimi procedurami.

ARTYKUŁ 14

Niniejsza Umowa nie stanowi przeszkody dla zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytowych, uzasadnionych względami moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego; ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt lub roślin; ochrony zasobów naturalnych; ochrony skarbów dziedzictwa narodowego o wartości

artystycznej, historycznej lub archeologicznej, lub ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, lub postanowieniami dotyczącymi złota i srebra. Jednakże takie zakazy lub ograniczenia nie powinny stanowić środka arbitralnej dyskryminacji, ani ukrytego ograniczenia w handlu między Stronami.

ARTYKUŁ 15

Obrót produktami tekstylnymi określonymi w rozdziałach 50-63 Nomenklatury Scalonej jest regulowany osobną umową dwustronną. Po wygaśnięciu wspomnianej umowy, produkty tekstylne zostaną włączone do niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 16

Handel materiałami jądrowymi odpowiada postanowieniom Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. Handel ten regulowany jest odpowiednio przepisami umowy szczegółowej, która ma zostać zawarta pomiędzy Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Republiką Tadżykistanu.

TYTUŁ IV

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I INWESTYCJI

ROZDZIAŁ I

Warunki zatrudnienia

ARTYKUŁ 17

1. Z zastrzeżeniem przepisów ustawowych, warunków i procedur stosowanych w każdym Państwie Członkowskim, Wspólnota i Państwa Członkowskie podejmują wysiłki w celu zapewnienia obywatelom Republiki Tadżykistanu, leganie przebywającym i zatrudnionym na terytorium Państwa Członkowskiego, że nie będą oni dyskryminowani ze względu na obywatelstwo w zakresie warunków pracy, wynagrodzenia lub zwolnienia w porównaniu z własnymi obywatelami.

2. Z zastrzeżeniem przepisów ustawowych, warunków i procedur stosowanych w Republice Tadżykistanu, Republika Tadżykistanu podejmie wysiłki w celu zapewnienia pracownikom będącym obywatelami danego Państwa Członkowskiego, przebywającym i zatrudnionym legalnie na terytorium Republiki Tadżykistanu, że nie będą oni dyskryminowani ze względu na obywatelstwo w zakresie warunków pracy, wynagrodzenia lub zwolnienia z pracy, w porównaniu z własnymi obywatelami.

ARTYKUŁ 18

Rada Współpracy bada możliwości poprawy warunków pracy przedsiębiorców zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Stron, łącznie ze zobowiązaniami wymienionymi w dokumencie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Bonn.

ARTYKUŁ 19

Rada Współpracy opracowuje zalecenia w celu wykonania postanowień art. 17 i 18.

ROZDZIAŁ II

Warunki zakładania i działalności przedsiębiorstw

ARTYKUŁ 20

1. Wspólnota i jej Państwa Członkowskie przyznają traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane państwu trzeciemu przy zakładaniu przedsiębiorstw tadżyckich, jak to określa art. 22 lit. d).

2. Bez uszczerbku dla zastrzeżeń, określonych w załączniku II, Wspólnota i jej Państwa Członkowskie przyznają filiom przedsiębiorstw tadżyckich, zakładanych na ich terytorium, traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane przedsiębiorstwom wspólnotowym w zakresie prowadzonej działalności.

3. Wspólnota i jej Państwa Członkowskie przyznają oddziałom przedsiębiorstw tadżyckich zakładanym na ich terytorium traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane oddziałom przedsiębiorstw państw trzecich w zakresie prowadzonej działalności.

4. Republika Tadżykistanu przyznaje zakładanym przedsiębiorstwom wspólnotowym, określonym w art. 22 lit. d), traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane przedsiębiorstwom tadżyckim lub przedsiębiorstwom państw trzecich, w zależności od tego, które jest korzystniejsze.

5. Republika Tadżykistanu przyznaje filiom i oddziałom przedsiębiorstw wspólnotowych założonym na jej terytorium traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane jej własnym przedsiębiorstwom lub oddziałom, lub też przedsiębiorstwom lub oddziałom państw trzecich, w zależności od tego które jest korzystniejsze, w zakresie prowadzonej działalności.

ARTYKUŁ 21

1. Postanowienia art. 20 nie mają zastosowania do transportu lotniczego, żeglugi śródlądowej i transportu morskiego.

2. Jednakże w odniesieniu do działalności agencji żeglugi morskiej świadczącej usługi międzynarodowego transportu morskiego, łącznie z transportem intermodalnym obejmującym częściowo drogę morską, każda ze Stron zezwoli spółkom drugiej Strony na obecność handlową na swoim terytorium w postaci podmiotów zależnych lub oddziałów, na warunkach zakładania i prowadzenia działalności nie mniej korzystnych, niż warunki przyznawane jej własnym spółkom lub podmiotom zależnym lub oddziałom spółek, czy też podmiotom zależnym lub oddziałom spółek jakiegokolwiek państwa trzeciego, w zależności od tego, które są korzystniejsze.

Działalność ta może obejmować, ale nie ogranicza się do:

a) obrotu i sprzedaży usług transportu morskiego i usług z nim związanych poprzez bezpośredni kontakt z klientami, od oferty cenowej po wystawienie faktury, bez względu na fakt, czy te usługi są wykonywane lub oferowane przez samego usługodawcę, czy też przez usługodawców, z którymi sprzedający usługi zawarł stałe umowy handlowe;

(b) nabycia i korzystania na własny rachunek lub w imieniu klientów (oraz w celu odsprzedania klientom) z jakichkolwiek usług transportowych lub towarzyszących, w tym wewnętrznych usług transportowych, bez względu na środek, w szczególności transportem śródlądowym, drogowym lub kolejowym, niezbędnych dla dostarczenia usługi kompleksowej;

c) przygotowania dokumentacji dotyczącej transportu, dokumentów celnych lub innych dokumentów odnoszących się do pochodzenia i charakteru towarów transportowanych;

d) dostarczania informacji w zakresie działalności gospodarczej wszelkimi środkami, łącznie z zastosowaniem skomputeryzowanych systemów informacyjnych oraz elektronicznej wymiany danych (z zastrzeżeniem niedyskryminacyjnych ograniczeń dotyczących telekomunikacji);

e) zawarcia porozumienia handlowego, w tym udział w kapitale przedsiębiorstwa i powoływanie personelu rekrutowanego na miejscu (lub, w przypadku personelu zagranicznego, z zastrzeżeniem odnośnych postanowień niniejszej Umowy), z innymi agencjami żeglugowymi założonymi na miejscu;

f) działania w imieniu przedsiębiorstw, między innymi przy organizowaniu zawinięcia statku do portu lub w razie potrzeby przejęcia ładunku.

ARTYKUŁ 22

Do celów niniejszej Umowy:

a) „przedsiębiorstwo wspólnotowe” lub „przedsiębiorstwo tadżyckie” oznacza odpowiednio: spółkę założoną zgodnie z prawem danego Państwa Członkowskiego

lub Republiki Tadżykistanu, posiadającą zarejestrowaną siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium odpowiednio Wspólnoty albo Republiki Tadżykistanu. Jednakże, jeśli przedsiębiorstwo założone odpowiednio zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego lub Republiki Tadżykistanu ma jedynie zarejestrowaną siedzibę na terytorium Wspólnoty lub Republiki Tadżykistanu, jest ono uważane odpowiednio za przedsiębiorstwo wspólnotowe albo przedsiębiorstwo tadżyckie, jeśli jego działalność ma rzeczywisty i ciągły związek odpowiednio z gospodarką jednego z Państw Członkowskich lub Republiki Tadżykistanu.

(b) „filia" danej spółki oznacza: oznacza spółkę faktycznie kontrolowaną przez pierwszą spółkę.

c) „oddział" danej spółki oznacza: zakład nieposiadający osobowości prawnej o charakterze stałym, powstałe w wyniku rozszerzenia działalności podmiotu macierzystego, posiadające zarząd i wyposażone materialnie w celu prowadzenia negocjacji w interesach z osobami trzecimi, aby te osoby trzecie, wiedząc że jeśli będzie to konieczne powstanie związek prawny z podmiotem macierzystym, którego siedziba zarządu znajduje się za granicą, nie będą zobowiązane negocjować bezpośrednio z takim podmiotem macierzystym, lecz mogą dokonywać transakcji handlowych w miejscu prowadzenia działalności stanowiącej rozszerzenie działalności.

d) „zakładanie spółek" oznacza: prawo spółek wspólnotowych lub tadżyckich, określonych w lit. a), do podjęcia działalności gospodarczej poprzez tworzenie filii i oddziałów odpowiednio w Republice Tadżykistanu lub we Wspólnocie;

e) „prowadzenie działalności" oznacza prowadzenie działalności gospodarczej;

f) „działalność gospodarcza" oznacza: działalność o charakterze przemysłowym, handlowym, jak wykonywanie wolnych zawodów.

W odniesieniu do międzynarodowego transportu morskiego, w tym transportu intermodalnego obejmującego częściowo odcinki morskie, z postanowień niniejszego rozdziału oraz rozdziału III korzystają także obywatele Państw Członkowskich lub Republiki Tadżykistanu, mieszkający odpowiednio poza Wspólnotą lub Republiką Tadżykistanu, oraz przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Wspólnotą lub Republiką Tadżykistanu i kontrolowane przez obywateli Państwa Członkowskiego lub Republiki Tadżykistanu, jeśli ich statki są zarejestrowane odpowiednio w tym Państwie Członkowskim lub w Republice Tadżykistanu zgodnie z ich odpowiednim ustawodawstwem.

ARTYKUŁ 23

1. Nie naruszając innych postanowień niniejszej Umowy, nic nie stoi na przeszkodzie, aby Strony podjęły środki z powodów ostrożności, w tym ze względu na ochronę inwestorów, deponentów, posiadaczy polis ubezpieczeniowych, lub osób do których

należą prawa powiernicze od usługodawcy finansowego w celu zapewnienia integralności i stabilności systemu finansowego. W wypadku, gdy środki te są niezgodne z postanowieniami niniejszej Umowy, nie mogą być one stosowane jako środki uchylania się od zobowiązań Strony wynikających z niniejszej Umowy.

2. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane w sposób wymagający od którejkolwiek ze Stron ujawnienia informacji odnoszących się do interesów i rachunków indywidualnych klientów, czy też jakiejkolwiek informacji poufnej lub informacji zastrzeżonej będącej w posiadaniu instytucji publicznych.

3. Do celów niniejszej Umowy „usługi finansowe" oznaczają działalność opisaną w załączniku III.

ARTYKUŁ 24

Postanowienia niniejszej Umowy nie wykluczają stosowania przez każdą ze Stron wszelkich środków niezbędnych w celu uniknięcia obchodzenia jej środków dotyczących dostępu państw trzecich do ich rynku, w oparciu o postanowienia niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 25

1. Nie naruszając postanowień rozdziału I niniejszego tytułu, przedsiębiorstwo wspólnotowe lub przedsiębiorstwo tadżyckie założone odpowiednio na terytorium Republiki Tadżykistanu lub Wspólnoty, jest uprawnione do zatrudniania w swoich filiach lub oddziałach, zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w kraju przyjmującym, odpowiednio na terytorium Republiki Tadżykistanu lub Wspólnoty, pracowników, którzy są odpowiednio obywatelami Państw Członkowskich Wspólnoty i Republiki Tadżykistanu, pod warunkiem, że ci pracownicy należą do kluczowego personelu, określonego w ustępie 2 niniejszego artykułu, oraz że zostaną zatrudnieni wyłącznie przez te przedsiębiorstwa lub oddziały. Zezwolenia na pobyt i na pracę dla takich pracowników są wydawane wyłącznie na okres zatrudnienia.

2. Personel kluczowy wyżej wymienionych przedsiębiorstw, zwanych dalej „organizacjami", składa się z „osób przeniesionych w ramach przedsiębiorstwa", określonych w lit. c) i należących do następujących kategorii, pod warunkiem, że organizacja posiada osobowość prawną, a te osoby zostały zatrudnione przez nią lub były dla niej partnerami (innymi niż udziałowcy większościowi) przez okres co najmniej jednego roku, bezpośrednio poprzedzającego takie przejście:

   a) osoby pracujące na wyższych stanowiskach organizacji, które przede wszystkim zarządzają zakładem, podlegają ogólnemu nadzorowi lub kierownictwu, głównie ze strony zarządu lub udziałowców przedsiębiorstwa lub odpowiednich organów, włączając w to:

      - kierowania zakładem, wydziałem lub działem zakładu,

- nadzór i kontrolę nad innymi pracowniami nadzoru i kierownictwa lub funkcje techniczne,

- bezpośrednie zatrudnianie lub zwalnianie pracowników lub podejmowanie innych środków odnośnie do spraw kadrowych z tytułu powierzonych im uprawnień;

(b) osoby zatrudnione przez organizację, posiadające szczególne kluczowe kwalifikacje w dziedzinie obsługi zakładu, aparatury badawczej, technologii lub zarządzania. Ocena posiadanych kwalifikacji może odzwierciedlać, poza wiedzą właściwą dla zakładu, wysoki poziom kwalifikacji odnoszących się do danego rodzaju pracy lub branży wymagającej specyficznej wiedzy technicznej, w tym wykonywanie uznanego zawodu;

c) „osoba przeniesiona w ramach przedsiębiorstwa" oznacza osobę fizyczną pracującą dla organizacji na terytorium jednej ze Stron i czasowo przeniesioną w ramach wykonywanej działalności gospodarczej na terytorium innej Strony; organizacja dokonująca przeniesienia musi mieć główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium jednej ze Stron, a przeniesienie pracownika musi się odbywać do filii lub oddziału tej organizacji, wykonującej faktycznie działalność gospodarczą na terytorium drugiej Strony.

ARTYKUŁ 26

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby nie podejmować środków lub działań ograniczających warunki zakładania przedsiębiorstw lub prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa w większym stopniu, niż miało to miejsce w dniu poprzedzającym datę podpisania niniejszej Umowy.

2. Postanowienia niniejszego artykułu należy rozumieć bez uszczerbku dla postanowień art. 34: sytuacje określone w art. 34 są regulowane wyłącznie postanowieniami tego artykułu z wyłączeniem jakichkolwiek innych postanowień.

3. Działając w duchu partnerstwa i współpracy, oraz w świetle postanowień art. 40, rząd Republiki Tadżykistanu informuje Wspólnotę o swoim zamiarze złożenia propozycji nowych przepisów ustawowych lub wykonawczych mogących ograniczyć warunki zakładania lub funkcjonowania w Republice Tadżykistanu, filii lub oddziałów spółek wspólnotowych w stopniu większym niż miało to miejsce przed dniem podpisania niniejszej Umowy. Wspólnota może zwrócić się do Republiki Tadżykistanu o udzielenie informacji o takich projektach przepisów ustawowych lub wykonawczych oraz rozpocząć konsultacje dotyczące tych projektów.

4. W sytuacji, gdy nowe ustawodawstwo lub przepisy wykonawcze przyjęte w Republice Tadżykistanu powodują ograniczenie warunków prowadzenia działalności przez oddziały lub filie przedsiębiorstw wspólnotowych posiadających siedzibę w

Republice Tadżykistanu w większym stopniu, niż miało to miejsce w dniu poprzedzającym datę podpisania niniejszej Umowy, to odpowiednie ustawodawstwo lub przepisy wykonawcze nie będą miały zastosowania przez okres trzech lat od chwili wejścia w życie przedmiotowego aktu do tych filii lub oddziałów, które już posiadają siedzibę w Republice Tadżykistanu w chwili wejścia w życie przedmiotowego aktu.

ROZDZIAŁ III

Usługi transgraniczne świadczone pomiędzy

Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu

ARTYKUŁ 27

1. Strony zobowiązują się zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału do podejmowania środków niezbędnych do stopniowego zezwolenia na świadczenie usług przez przedsiębiorstwa wspólnotowe lub tadżyckie posiadające siedzibę na terytorium Strony innej, niż Strona na terytorium której ma swoją siedzibę usługobiorca, uwzględniając rozwój sektora usług na terytorium Stron.

2. Rada Współpracy opracowuje zalecenia dotyczące wykonania postanowień ust. 1.

ARTYKUŁ 28

Strony współpracują na rzecz rozwoju sektora usług rynkowych w Republice Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 29

1. W odniesieniu do międzynarodowego transportu morskiego Strony zobowiązują się stosować skutecznie zasadę nieograniczonego dostępu do rynku i przewozu morskiego, opartego na zasadach handlowych.

   a) Powyższe postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla praw i zobowiązań wynikających z Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Kodeksu Postępowania Konferencji Liniowych, odnoszących się do jednej lub drugiej Strony niniejszej Umowy. Linie nie objęte postanowieniami Konferencji będą miały prawo do swobodnej konkurencji z liniami, wobec których mają zastosowanie postanowienia Konferencji, o ile będą przestrzegać reguł uczciwej konkurencji w oparciu o zasady handlowe;

   (b) Strony potwierdzają swoje przywiązanie do zasad swobodnej konkurencji jako istotnej cechy handlu sypkimi i płynnymi towarami masowymi.

2. W zastosowaniu zasad określonych w ust. 1, Strony:

a) nie stosują, od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy, klauzul o podziale ładunku z umów dwustronnych między danym Państwem Członkowskim Wspólnoty a byłym Związkiem Radzieckim;

(b) nie wprowadzają w przyszłych umowach dwustronnych z państwami trzecimi klauzul o podziale ładunku, chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności, w których towarzystwa żeglugi liniowej jednej lub drugiej Strony niniejszej Umowy nie miałyby innej możliwości udziału w handlu z lub do danego państwa trzeciego;

c) zakazują w przyszłych umowach dwustronnych wprowadzania klauzul o podziale ładunku w przypadku handlu sypkimi i płynnymi towarami masowymi;

d) znoszą z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy wszelkie środki jednostronne, przeszkody administracyjne, techniczne i inne, które mogłyby wywierać skutek ograniczający lub dyskryminacyjny w stosunku do swobodnego świadczenia usług w międzynarodowym transporcie morskim.

3. Każda ze Stron przyznaje między innymi statkom będącym własnością obywateli lub spółek drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne, niż traktowanie przyznawane własnym statkom w zakresie dostępu do portów otwartych dla handlu międzynarodowego, możliwości korzystania z infrastruktury i pomocniczych służb morskich w tych portach, jak również związane z należnościami i opłatami, ułatwieniami celnymi oraz wyznaczaniem miejsc zrzucania kotwicy a także infrastrukturą przeznaczoną do załadunku i wyładunku.

ARTYKUŁ 30

Aby zapewnić między Stronami koordynację rozwoju transportu, dostosowanego do ich potrzeb handlowych, warunki wzajemnego dostępu do rynku oraz świadczenie usług w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym, a także, gdy zachodzą takie okoliczności, w transporcie lotniczym, będą stanowić przedmiot szczególnych uzgodnień negocjowanych między Stronami, po wejściu w życie niniejszej Umowy.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia ogólne

ARTYKUŁ 31

1. Postanowienia niniejszego tytułu są stosowane z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego.

2. Nie znajdują one zastosowania do działalności, która na terytorium każdej ze Stron związana jest, nawet tylko sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej.

ARTYKUŁ 32

Do celów niniejszego tytułu, żadne z postanowień niniejszej Umowy nie stanowi przeszkody dla stosowania przez Strony ich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących wjazdu i pobytu, zatrudnienia, warunków pracy, osiedlania się osób fizycznych oraz świadczenia usług, pod warunkiem, że działania te nie wpływają w sposób niweczący lub szkodliwy na korzyści, które przysługują Stronom zgodnie ze szczególnymi postanowieniami niniejszej Umowy. Powyższe postanowienia pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 31.

ARTYKUŁ 33

Przedsiębiorstwa, które są kontrolowane, i których właścicielami są wspólnie przedsiębiorstwa tadżyckie i przedsiębiorstwa wspólnotowe również korzystają z postanowień rozdziałów II, III i IV.

ARTYKUŁ 34

Traktowanie przyznane przez którąkolwiek ze Stron drugiej Stronie na podstawie niniejszej Umowy od dnia poprzedzającego o miesiąc datę wejścia w życie określonych zobowiązań, wynikających z Układu Ogólnego w sprawie Handlu Usługami (GATS), nie może być w żadnym wypadku korzystniejsze, jeśli chodzi o sektory lub środki, do których odnosi się GATS, niż traktowanie przyznane przez pierwszą ze Stron zgodnie z postanowieniami GATS, bez względu na sektor, podsektor, czy tryb świadczenia usługi.

ARTYKUŁ 35

Do celów rozdziałów II, III i IV nie uwzględnia się traktowania przyznawanego przez Wspólnotę, jej Państwa Członkowskie lub Republikę Tadżykistanu na mocy zaciągniętych zobowiązań na mocy umów o integracji gospodarczej zgodnie z zasadami art. V GATS.

ARTYKUŁ 36

1. Klauzula największego uprzywilejowania, przyznana zgodnie z postanowieniami niniejszego tytułu nie ma zastosowania do ulg podatkowych, których Strony udzielają lub udzielą w przyszłości na podstawie porozumień w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu, lub innych uzgodnień podatkowych.

2. Żadne z postanowień niniejszego tytułu nie będzie interpretowane w sposób, który by przeszkodził przyjęciu lub stosowaniu przez Strony środka mającego zapobiegać uchylaniu się od płacenia podatków, zgodnie z postanowieniami podatkowymi umów o zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu lub innych uzgodnień podatkowych lub krajowego ustawodawstwa podatkowego.

3. Żadne z postanowień niniejszego tytułu nie będzie interpretowane w sposób, który by przeszkodził Państwom Członkowskim lub Republice Tadżykistanu w ustanowieniu rozróżnienia, w drodze stosowania odpowiednich przepisów ich ustawodawstwa podatkowego, pomiędzy podatnikami, którzy nie są w identycznej sytuacji, w szczególności w odniesieniu do ich miejsca zamieszkania.

ARTYKUŁ 37

Bez uszczerbku dla art. 24, żadne postanowienie rozdziałów II, III i IV nie będzie interpretowane jako uprawniające:

- obywateli Państw Członkowskich lub Republiki Tadżykistanu odpowiednio do wjazdu lub pozostawania na terytorium Republiki Tadżykistanu lub Wspólnoty, w jakimkolwiek charakterze, w szczególności jako akcjonariusza lub partnera w spółce lub też jej kierownika bądź pracownika, lub jako usługodawcy bądź usługobiorcy,

- wspólnotowe oddziały lub filie przedsiębiorstw tadżyckich do zatrudniania na terytorium Wspólnoty obywateli Republiki Tadżykistanu,

- tadżyckie oddziały lub filie przedsiębiorstw wspólnotowych do zatrudniania na terytorium Republiki Tadżykistanu obywateli Państw Członkowskich,

- przedsiębiorstwa tadżyckie bądź wspólnotowe oddziały i filie przedsiębiorstw tadżyckich do zatrudniania obywateli tadżyckich na mocy umów o pracę zawartych na czas określony do wykonywania zleceń na rzecz i pod kontrolą innych osób,

- przedsiębiorstwa wspólnotowe bądź tadżyckie oddziały lub filie przedsiębiorstw wspólnotowych do zatrudniania obywateli Państw Członkowskich na mocy umów zawartych na czas określony.

ROZDZIAŁ V

Płatności bieżące i kapitał

ARTYKUŁ 38

1. Strony zobowiązują się wyrazić zgodę na dokonywanie, we w pełni wymienialnej walucie, wszelkich płatności na rachunku bieżącym bilansu płatniczego, między osobami zamieszkałymi we Wspólnocie i Republice Tadżykistanu, które są związane z przepływem towarów, usług lub osób dokonanym zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.

2. W odniesieniu do transakcji na rachunkach kapitałowych bilansu płatniczego, od daty wejścia w życie niniejszej Umowy zapewniony jest swobodny przepływ kapitału związany z bezpośrednimi inwestycjami dokonywanymi w

przedsiębiorstwach utworzonych zgodnie z ustawodawstwem kraju przyjmującego oraz inwestycjami dokonywanymi zgodnie z postanowieniami rozdziału II, jak również likwidacją lub repatriacją tych inwestycji oraz wszelkiego wynikającego z nich zysku.

3. Bez uszczerbku dla postanowień ust. 2 lub ust. 5, po wejściu w życie niniejszej Umowy żadne nowe ograniczenia dewizowe dotyczące przepływu kapitału i płatności bieżących z tym przepływem związanych, dokonywanych między mieszkańcami Wspólnoty lub Republiki Tadżykistanu nie są wprowadzane a istniejące umowy nie są bardziej restrykcyjne.

4. Strony wzajemnie zasięgają opinii w celu ułatwienia przepływu kapitału w innej formie, niż ta określona w ust. 2, między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu, w celu wsparcia realizacji celów niniejszej Umowy.

5. W odniesieniu do postanowień niniejszego artykułu, dopóki nie zostanie wprowadzona całkowita wymienialność waluty tadżyckiej w rozumieniu art. VIII Regulaminu Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), Republika Tadżykistanu może w szczególnych okolicznościach stosować ograniczenia dewizowe związane z udzieleniem lub uzyskaniem krótkoterminowych i średnioterminowych kredytów finansowych, w takim zakresie, w jakim ograniczenia te są nakładane na Republikę Tadżykistanu przy udzielaniu takich kredytów i są dozwolone ze względu na status Republiki Tadżykistanu w MFW. Republika Tadżykistanu stosuje te ograniczenia w sposób niedyskryminacyjny. Ograniczenia te są stosowane w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu wpływały negatywnie na funkcjonowanie niniejszej Umowy. Republika Tadżykistanu informuje niezwłocznie Radę Współpracy o podjęciu takich środków i o wszelkich wprowadzanych zmianach.

6. Bez uszczerbku dla ust. 1 i 2, jeżeli w szczególnych okolicznościach swobodny przepływ kapitału między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu polityki kursowej lub polityki pieniężnej Wspólnoty bądź Republiki Tadżykistanu, odpowiednio Wspólnota i Republika Tadżykistanu mogą przedsięwziąć środki ochronne w odniesieniu do przepływ kapitału między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeśli środki takie są ściśle niezbędne.

ROZDZIAŁ VI

OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ, PRZEMYSŁOWEJ I HANDLOWEJ

ARTYKUŁ 39

1. Zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz załącznika III, Republika Tadżykistanu nadal poprawia ochronę praw własności intelektualnej, przemysłowej i

handlowej tak, aby w ciągu pięciu lat od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy zapewnić poziom ochrony podobny do wspólnotowego, łącznie ze skutecznymi środkami ochrony tych praw.

2. Po upływie pięciu lat od chwili wejścia w życie Umowy, Republika Tadżykistanu przystąpi do wielostronnych konwencji w sprawie praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, wymienionych w ust. 1 załącznika IV, których Stronami są Państwa Członkowskie Wspólnoty, lub które są faktycznie stosowane przez Państwa Członkowskie zgodnie z odpowiednimi postanowieniami tych konwencji. Do celów stosowania niniejszego postanowienia Wspólnota udziela wsparcia tam, gdzie okaże się to możliwe.

TYTUŁ V

WSPÓŁPRACA LEGISLACYJNA

ARTYKUŁ 40

1. Strony uznają, że ważną przesłanką wzmacniania więzi gospodarczych między Republiką Tadżykistanu a Wspólnotą jest zbliżenie istniejącego i przyszłego ustawodawstwa Republiki Tadżykistanu do ustawodawstwa Wspólnoty. Republika Tadżykistanu podejmuje wysiłki w celu stopniowego zapewniania zgodności swego ustawodawstwa z ustawodawstwem wspólnotowym.

2. Zbliżenie ustawodawstwa obejmuje w szczególności następujące dziedziny: prawo celne, prawo przedsiębiorstw, prawo bankowe i inne usługi finansowe, rachunkowość i podatki przedsiębiorstw, własność intelektualną, ochronę pracowników w miejscu pracy, zasady konkurencji, w tym wszelkie związane sprawy i praktyki handlowe, zamówienia publiczne, ochronę zdrowia i życia ludzi, zwierząt i roślin, środowisko, ochronę konsumentów, podatki pośrednie, przepisy i normy techniczne, przepisy ustawowe i wykonawcze w zakresie atomistyki, transport i komunikacja elektroniczna.

3. Wspólnota zapewni Republice Tadżykistanu pomoc techniczną w celu realizacji tych środków, która może obejmować między innymi:

- wymianę ekspertów,
- szybkie przekazywanie informacji, w szczególności na temat odpowiedniego ustawodawstwa,
- organizację seminariów,
- kształcenie osób uczestniczących w przygotowywaniu i wykonywaniu ustawodawstwa,

- pomoc w tłumaczeniu ustawodawstwa wspólnotowego w odpowiednich sektorach.

4. Strony uzgadniają, że w przypadku, gdy wymiana między Stronami zostanie naruszona, na uzgodnionych zasadach dokonają przeglądu sposobów stosowania odpowiedniego prawa konkurencji.

TYTUŁ VI

WSPÓŁPRACA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

ARTYKUŁ 41

1. Wspólnota i Republika Tadżykistanu ustanawiają współpracę gospodarczą, która ma się przyczynić do realizacji procesu reform gospodarczych oraz poprawy i stałego rozwoju w Republice Tadżykistanu. Taka współpraca wzmacnia istniejące więzi gospodarcze z korzyścią dla obu stron.

2. Założenia polityki oraz inne środki mają wspomagać reformy gospodarczo-społeczne oraz restrukturyzację systemu gospodarczego w Republice Tadżykistanu i opierają się na zasadach stałego i harmonijnego rozwoju społecznego; ponadto obejmują one w pełni ochronę środowiska naturalnego oraz walkę z ubóstwem.

3. W tym celu współpraca będzie się skupiać w szczególności na rozwoju społeczno-gospodarczym, rozwoju zasobów ludzkich, wsparciu dla przedsiębiorstw (w tym prywatyzacji, inwestycjach i rozwoju usług finansowych), rolnictwie i sektorze żywności (w tym bezpieczeństwie żywności), zarządzaniu zasobami wodnymi, energetyce (w tym hydroenergetyce) i cywilnym bezpieczeństwie atomowym, zdrowiu i walce z ubóstwem, transporcie, usługach pocztowych, komunikacji elektronicznej, turystyce, ochronie środowiska, działalności transgranicznej i współpracy regionalnej.

4. Szczególną uwagę zwraca się na środki mogące wspierać potencjał gospodarczy Republiki Tadżykistanu oraz współpracę regionalną.

5. W stosownych okolicznościach, współpraca gospodarcza oraz inne formy współpracy przewidziane w niniejszej Umowie mogą uzyskać wsparcie przez pomoc techniczną ze strony Wspólnoty, z uwzględnieniem wspólnotowego rozporządzenia Rady, które dotyczy pomocy technicznej na rzecz Niepodległych Państw, z pierwszeństwem uzgodnień w ramach programu orientacyjnego odnoszącego się do wspólnotowej pomocy technicznej dla Azji Środkowej i jego zastosowania do Tadżykistanu oraz ustalonych w nim procedur koordynacji i wykonania. Republika Tadżykistanu może również korzystać z innych programów wspólnotowych zgodnie z właściwymi rozporządzeniami przyjętymi przez Radę.

ARTYKUŁ 42

Współpraca w dziedzinie obrotu towarami i usługami

Strony podejmą współpracę, aby zapewnić zgodność handlu międzynarodowego Republiki Tadżykistanu z zasadami WTO. W tym celu Wspólnota świadczy pomoc techniczną Republice Tadżykistanu.

Współpraca ta obejmuje szczególne kwestie bezpośrednio związane z ułatwieniami w handlu w szczególności w celu udzielenia pomocy Republice Tadżykistanu w dostosowaniu jej ustawodawstwa i przepisów wykonawczych do zasad WTO i w ten sposób, gdy będzie to możliwe, spełnienia warunków przystąpienia do tej organizacji. Obejmuje ona:

- kształtowanie polityki w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem, w tym płatności i mechanizmów clearingowych,

- opracowanie stosownego ustawodawstwa.

ARTYKUŁ 43

Współpraca przemysłowa

1. Współpraca ta ma w szczególności na celu wspieranie:

   - rozwoju kontaktów gospodarczych między podmiotami gospodarczymi obu Stron, w tym małych i średnich przedsiębiorstw,

   - udziału Wspólnoty w wysiłkach podejmowanych przez Republikę Tadżykistanu w celu restrukturyzacji jej przemysłu,

   - poprawy zarządzania,

   - poprawy jakości produktów przemysłowych i dostosowanie jej do norm międzynarodowych,

   - rozwoju zadowalających możliwości produkcyjnych i przetwórczych w sektorze surowców,

   - ustanowieniu odpowiednich zasad i praktyk handlowych, w tym obrót produktami,

   - ochrony środowiska,

   - przekształcenie przemysłu obronnego,

   - kształcenie personelu,

2. Postanowienia niniejszego artykułu pozostają bez wpływu na stosowanie wspólnotowych zasad konkurencji dotyczących przedsiębiorstw.

ARTYKUŁ 44

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Mając na uwadze odpowiednie uprawnienia i kompetencje Wspólnoty i jej Państw Członkowskich, celem współpracy jest stworzenie korzystnego klimatu dla inwestycji, zarówno krajowych, jak zagranicznych, szczególnie poprzez lepsze warunki ochrony inwestycji, transferu kapitału oraz wymiany informacji w zakresie możliwości inwestycyjnych.

2. Współpraca ma w szczególności na celu:

- zawarcie, gdzie stosowne, między Państwami Członkowskimi a Republiką Tadżykistanu, umów w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania,

- stworzenie korzystnych warunków w celu przyciągnięcia zagranicznych inwestycji do gospodarki tadżyckiej,

- ustalenie stabilnych i odpowiednich przepisów i warunków handlowych, jak również wymianę informacji w zakresie przepisów ustawowych, wykonawczych i praktyk administracyjnych w dziedzinie inwestycji,

- wymianę informacji dotyczącą możliwości inwestycyjnych między innymi w ramach targów handlowych, wystaw, tygodni handlowych i innych imprez.

ARTYKUŁ 45

Zamówienia publiczne

Strony współpracują w celu rozwoju warunków dla otwartego i konkurencyjnego udzielania zamówień na towary i usługi w szczególności w drodze zaproszenia do składania ofert.

ARTYKUŁ 46

Współpraca w dziedzinie norm i oceny zgodności

1. Współpraca między Stronami ma na celu wspieranie dostosowania do uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym kryteriów, zasad i wytycznych w zakresie jakości. Wymagane działania ułatwią postęp na drodze wzajemnego uznawania w zakresie oceny zgodności, jak również poprawę jakości produktów tadżyckich.

2. W tym celu Strony dążą do współpracy w ramach projektów pomocy technicznej, które będą:

- wspierać odpowiednią współpracę z organizacjami i instytutami wyspecjalizowanymi w tych dziedzinach,

- wspierać wykorzystanie wspólnotowych przepisów technicznych oraz stosowanie europejskich norm oraz procedur oceny zgodności,

- pozwalać na wymianę doświadczeń i informacji technicznych w dziedzinie zarządzania jakością.

ARTYKUŁ 47

Górnictwo i surowce

1. Strony zmierzają do poprawy poziomu inwestycji i handlu w górnictwie i sektorze surowcowym, w tym w sektorze metali nieżelaznych.

2. Współpraca skupia się w szczególności na następujących dziedzinach:

- wymianie informacji na temat rozwoju w sektorze górniczym i w sektorze metali nieżelaznych,

- tworzeniu ram prawnych dla współpracy,

- sprawach handlowych,

- przyjmowaniu i wprowadzaniu w życie ustawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska,

- kształcenia zawodowego,

- bezpieczeństwie w przemyśle górniczym.

ARTYKUŁ 48

Współpraca w dziedzinie nauki i techniki

1. Strony wspierają współpracę w dziedzinie cywilnych badań naukowych i rozwoju technologicznego (RTD), mając na względzie obopólne korzyści, oraz uwzględniając dostępność środków, odpowiedni dostęp do ich odpowiednich programów, z zastrzeżeniem właściwego poziomu skutecznej ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej (IPR).

2. Współpraca naukowa i technologiczna obejmuje:

- wymianę informacji naukowych i technologicznych,

- wspólne działania w zakresie badań i rozwoju technicznego,

- kształcenie i programy przepływu naukowców, badaczy i techników obu Stron zaangażowanych w RTD.

Współpraca ta, jeśli jest realizowana w ramach działalności związanej z edukacją i/lub kształceniem, jest realizowana zgodnie z postanowieniami art. 49.

Za obopólnym porozumieniem Strony mogą inicjować inne formy współpracy naukowej i technicznej.

W ramach tego rodzaju współpracy, szczególną uwagę przywiązuje się do przesunięć naukowców, inżynierów, badaczy i techników, którzy uczestniczą lub uczestniczyli w badaniach nad i/lub produkcji broni masowego rażenia.

3. Współpraca objęta zakresem niniejszego artykułu jest realizowana zgodnie ze szczególnymi ustaleniami wynegocjowanymi i zawartymi według procedur przyjętych przez każdą ze Stron, które to Strony ustalają między innymi odpowiednie postanowienia dotyczące IPR.

ARTYKUŁ 49

Edukacja i szkolenia

1. Strony współpracują w celu podniesienia poziomu kształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych w Republice Tadżykistanu, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym.

2. Współpraca skupia się w szczególności na następujących dziedzinach:

- podniesienie poziomu szkolnictwa wyższego i systemu kształcenia w Republice Tadżykistanu, łącznie z systemem certyfikacji instytucji szkolnictwa wyższego i dyplomów studiów wyższych,

- kształcenie kadry zarządzającej i urzędników sektora publicznego i prywatnego w priorytetowych dziedzinach, które mają zostać określone,

- współpracę między instytucjami szkolnictwa oraz między instytucjami szkolnictwa a przedsiębiorstwami,

- wymiany nauczycieli, absolwentów, kadr zarządzających, młodych naukowców oraz pracowników badawczych, jak również młodzieży,

- wspieranie nauczania w dziedzinie studiów europejskich we właściwych instytucjach,

- nauczanie języków wspólnotowych,

- kształcenie podyplomowe tłumaczy konferencyjnych,

- kształcenie dziennikarzy,

- kształcenie instruktorów szkoleń.

3. Ewentualny udział jednej ze Stron w różnego rodzaju programach w dziedzinie edukacji i kształcenia drugiej Strony może być brany pod uwagę zgodnie z ich odpowiednimi procedurami oraz, w stosownych okolicznościach, przewiduje się ramy instytucjonalne i programy współpracy poprzez dalsze uczestnictwo Republiki Tadżykistanu we wspólnotowym programie Tempus.

ARTYKUŁ 50

Rolnictwo i sektor rolno-spożywczy

Celem współpracy w tej dziedzinie jest popieranie reformy rolnej i struktury rolnictwa; modernizacja, walka z chorobami, prywatyzacja i restrukturyzacja rolnictwa, hodowli, sektora rolno-przemysłowego i sektorów usług w Republice Tadżykistanu; rozwój rynków krajowych i międzynarodowych dla produktów tadżyckich, w warunkach gwarantujących ochronę środowiska, z uwzględnieniem konieczności poprawy bezpieczeństwa w dziedzinie zaopatrzenia w żywność, jak również rozwoju przemysłu rolnego, przetwarzania i dystrybucji produktów rolnych. Strony dążą także do stopniowego zbliżenia norm tadżyckich do technicznych regulacji wspólnotowych dotyczących produktów spożywczych przemysłowych i produktów rolnych, w tym norm sanitarnych i fitosanitarnych.

ARTYKUŁ 51

ENERGIA

1. Współpraca jest realizowana w ramach zasad gospodarki rynkowej i Europejskiej Karty Energetycznej i ma na celu stopniową integrację rynków energetycznych w Europie.

2. Współpraca koncentruje się przede wszystkim na sformułowaniu, a następnie wdrożeniu polityki w dziedzinie energetyki. Obejmuje ona również następujące dziedziny:

- poprawę zarządzania i uregulowań dotyczących sektora energetycznego zgodnie z założeniami gospodarki rynkowej,

- poprawę dostaw energii, włączając w to bezpieczeństwo dostaw, w sposób uzasadniony gospodarczo i środowiskowo,

- popieranie oszczędności energii oraz efektywności energetycznej, a także wykonanie Protokołu Karty Energetycznej dotyczącego efektywności energetycznej i odnośnych aspektów ochrony środowiska,

- modernizację infrastruktury energetycznej,

- poprawę technologii zaopatrzenia energetycznego oraz końcowego wykorzystania różnych rodzajów energii,

- zarządzanie i kształcenie techniczne w sektorze energetycznym,

- przesyłanie i tranzyt materiałów i surowców energetycznych,

- wprowadzenie szeregu instytucjonalnych, prawnych, podatkowych i innych rozwiązań niezbędnych do zwiększenia handlu energią i inwestycji w sektorze energetycznym,

- rozwój hydroelektrycznych zasobów energetycznych i innych odnawialnych źródeł energii.

3. Strony wymieniają stosowne informacje dotyczące projektów inwestycyjnych w sektorze energetycznym, w szczególności dotyczące wytwarzania zasobów energetycznych, budowy i czyszczenia rurociągów, gazociągów oraz innych sposobów przesyłu produktów energii. Strony przywiązują szczególną uwagę do współpracy w zakresie inwestycji w sektorze energetycznym i sposobu ich uregulowania. Strony współpracują w celu jak najefektywniejszego wykonania postanowień tytułu IV i art. 44 w odniesieniu do inwestycji w sektorze energetycznym.

ARTYKUŁ 52

Środowisko i zdrowie ludzi

1. Mając na uwadze Europejską Kartę Energetyczną oraz Deklaracje Konferencji z Lucerny z kwietnia 1993 roku i Konferencji z Sofii z października 1995 roku, jak również uwzględniając Traktat Karty Energetycznej, w szczególności jego art. 19, a także Protokół Karty Energetycznej dotyczący efektywności energetycznej i odnośnych aspektów ochrony środowiska, Strony rozwijają i zacieśniają współpracę w dziedzinie ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

2. Współpraca, której celem jest ochrona środowiska oraz zwalczanie wszelkich form zanieczyszczenia środowiska, obejmuje:

- sprawowanie skutecznego nadzoru nad zanieczyszczeniem środowiska oraz ocena stopnia zanieczyszczenia; system informacji o stanie środowiska,

- zwalczanie zanieczyszczania powietrza i wody o charakterze lokalnym, regionalnym i transgranicznym,

- odnowa ekologiczna,

- harmonijna, skuteczna i przyjazna dla środowiska produkcja i wykorzystanie energii,

- bezpieczeństwo ekologiczne zakładów przemysłowych,

- klasyfikacja i bezpieczne obchodzenie się z chemikaliami,

- jakość wody,

- zmniejszanie ilości odpadów, recykling i bezpieczne usuwanie odpadów oraz wykonanie Konwencji bazylejskiej od momentu jej podpisania,

- wpływ rolnictwa na środowisko naturalne, erozja gleby oraz zanieczyszczenia chemiczne,

- ochrona lasów,

- ochrona różnorodności biosfery i obszarów chronionych, jak również harmonijne wykorzystanie i gospodarowanie zasobami biologicznymi,

- plan zagospodarowania przestrzennego, łącznie z budownictwem i planem zagospodarowania przestrzennego miast,

- wykorzystanie instrumentów ekonomicznych i podatkowych,

- globalne zmiany klimatyczne,

- edukacja i uświadomienie w zakresie środowiska,

- wykonanie Konwencji z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym od momentu jej podpisania.

3. Współpraca obejmuje następujące obszary:

- przewidywanie katastrof i innych zagrożeń,

- wymianę informacji oraz ekspertów, w tym informacji i ekspertów zajmujących się transferem czystych technologii oraz bezpiecznym i przyjaznym dla środowiska wykorzystaniem biotechnologii,

- wspólne badania naukowe,

- dostosowanie ustawodawstwa do norm wspólnotowych,

- współpracę na poziomie regionalnym, włączając współpracę w ramach Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska, oraz na poziomie międzynarodowym,

- rozwój strategii, w szczególności w odniesieniu do problemów globalnych i klimatycznych, jak również w celu osiągnięcia stałego rozwoju,

- badania dotyczące wpływu na środowisko naturalne.

4. Strony podejmują wysiłki w celu rozwoju współpracy w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zdrowia ludzi, w szczególności dzięki pomocy technicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych oraz ochrony matek i małych dzieci.

ARTYKUŁ 53

Transport

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w dziedzinie transportu.

Współpraca ta ma na celu między innymi restrukturyzację i modernizację systemów i sieci transportowych w Republice Tadżykistanu oraz rozwój i zapewnienie, w stosownych okolicznościach, kompatybilności systemów transportowych w kontekście globalizacji, identyfikacja i opracowywanie projektów priorytetowych oraz wysiłki na rzecz przyciągnięcia inwestycji niezbędnych dla ich realizacji.

Współpraca obejmuje głównie:

- modernizację zarządzania i eksploatacji transportu drogowego, kolei i lotnisk,

- modernizację i rozwój infrastruktury drogowej, kolejowej, lotniczej, żeglugowej i nawigacji lotniczej, w tym modernizację największych tras komunikacyjnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i połączeń transeuropejskich dla wyżej wymienionych sposobów transportu, w szczególności tych związanych z projektem TRACECA,

- promowanie i rozwój transportu multimodalnego,

- promowanie wspólnych programów badawczych i rozwojowych,

- przygotowanie ram legislacyjnych i instytucjonalnych dla polityki rozwoju i wdrażania łącznie z prywatyzacją sektora transportu,

- uproszczenie procedur dotyczących wszelkich form transportu w regionie.

ARTYKUŁ 54

Komunikacja elektroniczna i usługi pocztowe

W ramach swoich właściwych uprawnień i kompetencji Strony rozszerzają i umacniają współpracę w następujących dziedzinach:

- ustalenia założeń polityki i wytycznych dla rozwoju sektora komunikacji elektronicznej i usług pocztowych,

- określenia zasad polityki taryfowej i obrotu w komunikacji elektronicznej oraz usługach pocztowych,

- przeprowadzania transferu technologii i know-how, w tym w zakresie europejskich norm technicznych i systemów certyfikacji,

- wspierania rozwoju projektów w dziedzinie komunikacji elektronicznej i usług pocztowych oraz przyciąganie inwestorów,

- poprawy efektywności i jakości usług komunikacji elektronicznej i pocztowych, między innymi poprzez liberalizację działalności podsektorów,

- zaawansowane stosowanie komunikacji elektronicznej, w szczególności w zakresie elektronicznego transferu środków,

- zarządzania sieciami komunikacji elektronicznej i ich „optymalizacja”,

- określenie właściwych przepisów wykonawczych dotyczących świadczenia usług komunikacji elektronicznej i pocztowych oraz odnoszących się do wykorzystania zakresu fal radiowych,

- kształcenie w dziedzinie komunikacji elektronicznej i usług pocztowych w celu prowadzenia działalności w warunkach rynkowych.

ARTYKUŁ 55

Usługi finansowe i instytucje podatkowe

1. Współpraca w sektorze usług finansowych ma w szczególności na celu ułatwienie włączenia Republiki Tadżykistanu do powszechnie uznanych systemów wzajemnych rozliczeń. Pomoc techniczna dotyczy:

   - stworzenia rynku papierów wartościowych,

- rozwoju usług bankowych, rozwoju wspólnego rynku źródeł kredytowania, włączenia Republiki Tadżykistanu do powszechnie uznanych systemów wzajemnych rozliczeń,

- rozwoju usług w dziedzinie ubezpieczeń, co między innymi stworzyłoby korzystne ramy uczestnictwa przedsiębiorstw wspólnotowych w ustanawianiu wspólnych przedsięwzięć w sektorze ubezpieczeń w Republice Tadżykistanu, jak również rozwoju ubezpieczenia kredytów eksportowych.

Ta współpraca przyczynia się w szczególności do wspierania rozwoju stosunków między Stronami w sektorze usług finansowych.

2. Strony współpracują w zakresie rozwoju systemu podatkowego i instytucji podatkowych w Republice Tadżykistanu. Współpraca ta obejmuje wymianę informacji i doświadczeń w dziedzinie podatków i szkolenia osób uczestniczących w tworzeniu i realizacji polityki podatkowej.

ARTYKUŁ 56

Restrukturyzacja i prywatyzacja przedsiębiorstw

Uznając, że prywatyzacja ma zasadnicze znaczenie dla trwałej odbudowy gospodarczej, Strony zgadzają się współpracować przy rozwijaniu niezbędnych ram instytucjonalnych, prawnych i metodologicznych. Szczególną uwagę poświęca się właściwemu przebiegowi i przejrzystości procesu prywatyzacji, wymianie informacji i doświadczeń oraz właściwemu szkoleniu w zakresie polityki inwestycyjnej.

Pomoc techniczna skupia się między innymi na:

- dalszym rozwoju podstawy instytucjonalnej w ramach rządu Republiki Tadżykistanu, koniecznej dla zdefiniowania i zarządzania procesem prywatyzacji,

- dalszym rozwoju strategii prywatyzacji rządu Republiki Tadżykistanu, włączając w to ramy prawne i mechanizmy realizacji,

- wspieraniu odwołujących się do gospodarki rynkowej rozwiązań wykorzystania i własności ziemi i wieczystego użytkowania,

- restrukturyzacji przedsiębiorstw jeszcze nie gotowych do prywatyzacji,

- rozwoju prywatnej przedsiębiorczości, w szczególności w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw,

- rozwoju funduszy inwestycyjnych.

Celem tej współpracy jest przyczynianie się do promowania wspólnotowych inwestycji w Republice Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 57

Rozwój regionalny

1. Strony zacieśniają współpracę w dziedzinie rozwoju regionalnego i planowania zagospodarowania przestrzennego.

2. W tym celu Strony zachęcają władze krajowe, regionalne i lokalne do wymiany informacji na temat polityki regionalnej i zagospodarowania przestrzennego, jak również metod kształtowania polityki regionalnej dotyczącej w szczególności rozwoju obszarów słabo rozwiniętych.

   Strony także wspierają bezpośrednie kontakty między odpowiednimi organizacjami regionalnymi i publicznymi, odpowiedzialnymi za planowanie rozwoju regionalnego, między innymi w celu wymiany metod i środków wspierania rozwoju regionalnego.

ARTYKUŁ 58

Współpraca socjalna

1. W odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa, Strony rozwijają współpracę mającą na celu, między innymi, poprawę poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

   Współpraca obejmuje głównie:

   - edukację i kształcenie w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sektory działalności wysokiego ryzyka,

   - rozwój i promocję środków zapobiegawczych w zwalczaniu chorób zawodowych i innych przypadłości zawodowych,

   - zapobieganie niebezpieczeństwu poważnych wypadków i zarządzanie toksycznymi chemikaliami,

   - badania w celu udoskonalania informacji i zrozumienia kwestii związanych ze środowiskiem pracy, jak również zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

2. W odniesieniu do zatrudnienia współpraca obejmuje w szczególności pomoc techniczną w zakresie:

   - optymalizacji rynku pracy,

- modernizacji usług związanych z pośrednictwem pracy i doradztwem,

- planowania i realizacji programamów restrukturyzacji,

- wspierania rozwoju lokalnego zatrudnienia,

- wymiany informacji na temat programów dotyczących elastycznego zatrudnienia, w szczególności programów ożywiających pracę na własny rachunek i promujących przedsiębiorczość.

3. Strony zwracają szczególną uwagę na współpracę w dziedzinie ochrony socjalnej, która obejmuje między innymi współpracę w zakresie planowania i realizacji reform w zakresie ochrony socjalnej w Republice Tadżykistanu.

   Reformy te mają na celu rozwój w Republice Tadżykistanu metod ochrony właściwych dla gospodarki rynkowej i obejmują wszelkie odpowiednie formy ochrony socjalnej.

ARTYKUŁ 59

Turystyka

Strony poszerzają i rozwijają wzajemną współpracę, która obejmuje w szczególności:

- ułatwianie wymiany turystycznej,

- poprawę przepływu informacji,

- transfer know-how,

- badania możliwości organizowania wspólnych działań,

- współpracę między urzędowymi organami do spraw turystyki, w tym przygotowanie materiałów reklamowych,

- kształcenie w dziedzinie rozwoju turystyki.

ARTYKUŁ 60

Małe i średnie przedsiębiorstwa

1. Strony mają na celu rozwój i umacnianie małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich zrzeszeń, jak również współpracy między małymi i średnimi przedsiębiorstwami Wspólnoty i Republiki Tadżykistanu.

2. Współpraca obejmuje pomoc techniczną, w szczególności w następujących obszarach:

- rozwój ram legislacyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw,

- wdrożenie właściwej infrastruktury dla wspierania małych i średnich przedsiębiorstw, promowania komunikacji i współpracy handlowej pomiędzy małymi i średnimi przedsiębiorstwami tak na terytorium Republiki Tadżykistanu, jak i poza jej obszarem, oraz dla szkolenia MŚP w zakresie technik potrzebnych do pozyskiwania funduszy,

- szkolenia w dziedzinach marketingu, rachunkowości i kontroli jakości produktów.

ARTYKUŁ 61

Informacja i komunikacja

Strony wpierają rozwój nowoczesnych metod zarządzania w dziedzinie informacji, w tym dotyczących mediów, i popierają skuteczną wymianę informacji. Uznaje się za priorytetowe programy mające na celu dostarczanie ogółowi społeczeństwa podstawowych informacji na temat Wspólnoty i Republiki Tadżykistanu, w tym, w miarę możliwości, dostęp do baz danych, z całkowitym uwzględnieniem praw własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 62

Ochrona konsumenta

Strony podejmą między sobą ścisłą współpracę w celu osiągnięcia zgodności między swoimi systemami ochrony konsumentów. Współpraca ta może objąć w szczególności wymianę informacji na temat prac legislacyjnych i reform instytucjonalnych, organizację stałych systemów wzajemnego przekazywania informacji na temat produktów niebezpiecznych, poprawę jakości informacji przekazywanych konsumentom, szczególnie na temat cen, charakterystyki oferowanych produktów i usług, rozwoju wymiany między rzecznikami interesów konsumentów oraz wzrostu zgodności polityki ochrony konsumentów, a także organizacji seminariów i kursów szkoleniowych.

ARTYKUŁ 63

Sprawy celne

1. Współpraca ma na celu zapewnienie zgodności ze wszystkimi postanowieniami, jakie zostaną przyjęte w zakresie handlu i uczciwego handlu oraz osiągnięcia zbliżenia systemu celnego Republiki Tadżykistanu do systemu celnego Wspólnoty.

2. Współpraca obejmuje następujące obszary:

- wymianę informacji,
- poprawę metod pracy,
- wprowadzenie Nomenklatury Scalonej i jednolitego dokumentu administracyjnego,
- uproszczenie kontroli i formalności dotyczących przewozu towarów,
- wspieranie wprowadzenia nowoczesnych systemów informacji celnej,
- organizację seminariów i kursów dokształcających.

W razie potrzeby zostanie dostarczona pomoc techniczna.

3. Bez uszczerbku dla dalszej współpracy przewidzianej w niniejszej Umowie, w szczególności w tytule VIII, wzajemna pomoc w sprawach celnych między organami administracyjnymi obu Stron odbywa się zgodnie z postanowieniami Protokołu załączonego do niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 64

Współpraca w dziedzinie statystyki

Współpraca w tej dziedzinie ma na celu stworzenie efektywnego systemu statystycznego, dostarczającego wiarygodnych danych statystycznych niezbędnych dla wspierania i nadzorowania procesu reform społeczno-gospodarczych, oraz przyczyniającego się do rozwoju prywatnej przedsiębiorczości w Republice Tadżykistanu.

Strony współpracują w szczególności w następujących dziedzinach:

- dostosowania tadżyckiego systemu statystycznego do międzynarodowych metod, norm i klasyfikacji,
- wymiany informacji statystycznych,
- dostarczania niezbędnych informacji makro- i mikroekonomicznych w celu wdrażania i zarządzania reformami gospodarczymi.

W tym celu Wspólnota świadczy pomoc techniczną Republice Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 65

Ekonomia

Strony ułatwiają proces reform społeczno-gospodarczych i koordynacji polityk gospodarczych w drodze współpracy zmierzającej do poprawy zrozumienia podstawowych mechanizmów ich gospodarki oraz opracowania i wdrożenia polityki gospodarczej w warunkach gospodarki rynkowej. W tym celu Strony wymieniają informacje dotyczące wyników i prognoz makroekonomicznych.

Wspólnota świadczy pomoc techniczną w celu:

- udzielenia Republice Tadżykistanu pomocy w procesie realizacji reformy gospodarczej, zapewniając specjalistyczne doradztwo i pomoc techniczną,

- zachęcania do współpracy między ekonomistami w celu przyspieszenia transferu know-how niezbędnego do kształtowania polityki gospodarczej i zapewnienia szerokiego rozpowszechnienia wyników badań z tej dziedziny,

- poprawić zdolność tworzeniu modeli ekonomicznych Republiki Tadżykistanu.

TYTUŁ VII

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINACH ZWIĄZANYCH

Z DEMOKRACJĄ I PRAWAMI CZŁOWIEKA

ARTYKUŁ 66

Strony podejmują współpracę we wszystkich kwestiach dotyczących tworzenia i wzmacniania instytucji demokratycznych, w tym instytucji wymaganych dla wzmocnienia zasad państwa prawa oraz ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i OBWE.

Współpraca ta obejmuje programy pomocy technicznej, w szczególności mające na celu pomoc w opracowywaniu ustawodawstwa i stosownych przepisów wykonawczych, wykonaniu takiego ustawodawstwa, funkcjonowaniu sądownictwa, roli państwa w sprawach wymiaru sprawiedliwości oraz funkcjonowania systemu wyborczego. W miarę zaistniałych potrzeb mogą być przeprowadzane szkolenia. Strony popierają kontakty i wymianę między organami władzy państwowej, regionalnej i sądowniczej, między parlamentarzystami oraz organizacjami pozarządowymi.

TYTUŁ VIII

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE ZAPOBIEGANIA NIELEGALNEJ DZIAŁALNOŚCI ORAZ ZAPOBIEGANIA I KONTROLI NIELEGALNEJ IMIGRACJI

ARTYKUŁ 67

Strony podejmują współpracę mającą na celu zapobieganie nielegalnej działalności, takiej jak:

- nielegalne działania w dziedzinie gospodarki, w tym korupcja,
- nielegalne transakcje dotyczące różnych towarów, w tym odpadów przemysłowych, nielegalny handel bronią,
- fałszerstwo.

Współpraca w wyżej wymienionych dziedzinach polegać będzie na wzajemnych konsultacjach i ściśle powiązanych wspólnych działaniach. Obejmuje dostarczenie pomocy technicznej i administracyjnej, w szczególności w następujących obszarach:

- opracowania krajowego ustawodawstwa w dziedzinie zapobiegania nielegalnej działalności,
- tworzenie centrów informacyjnych,
- poprawa skuteczności instytucji zaangażowanych w zapobieganie nielegalnej działalności,
- szkolenia personelu oraz rozwoju infrastruktury badawczej,
- opracowania akceptowanych przez obie Strony środków w walce przeciwko nielegalnym działaniom.

ARTYKUŁ 68

Pranie pieniędzy

1. Strony są zgodne co do konieczności podejmowania wysiłków i współpracy w celu uniemożliwienia wykorzystywania ich systemów finansowych do prania środków finansowych pochodzących z działalności przestępczej, w szczególności z nielegalnego handlu narkotykami.
2. Współpraca w tym zakresie obejmuje pomoc administracyjną i techniczną w celu ustalenia właściwych norm w zakresie zwalczania prania brudnych pieniędzy, które

odpowiadają normom przyjętym w tym obszarze przez Wspólnotę i fora międzynarodowe działające w tej dziedzinie, w szczególności Grupę Roboczą do spraw Finansowych (FATF).

ARTYKUŁ 69

Walka z narkotykami

W ramach swoich uprawnień i kompetencji Strony współpracują, w celu zwiększenia skuteczności stosowania polityki i środków skierowanych przeciwko produkcji, rozprowadzaniu i sprzedaży środków odurzających i substancji psychotropowych, w tym w celu zapobiegania wykorzystaniu chemikaliów służących do ich produkcji, jak zapobiegania i zmniejszania popytu na narkotyki. Jeżeli chodzi o kontrole prekursorów chemicznych i innych podstawowych substancji wykorzystywanych do celów nielegalnej produkcji środków odurzających i substancji psychotropowych, współpraca ta opiera się na normach przyjętych przez Wspólnotę i odpowiednie organa międzynarodowe takie, jak te z grupy działania do spraw chemikaliów. Współpraca w tej dziedzinie oparta jest na wzajemnych konsultacjach i ścisłej koordynacji między Stronami w zakresie celów i środków dotyczących poszczególnych dziedzin związanych z walką z narkotykami.

ARTYKUŁ 70

Współpraca w dziedzinie kontroli imigracji

1. Strony ponownie podkreślają znaczenie wspólnej kontroli ruchów migracyjnych między ich terytoriami. W celu wzmocnienia współpracy Strony podejmą dialog obejmujący wszystkie zagadnienia migracji, w tym nielegalną imigrację i handel ludźmi jak również możliwość włączenia zagadnień migracji do krajowych strategii rozwoju społeczno - ekonomicznego krajów pochodzenia migrantów.

2. Współpraca opierać się będzie na dokonanej w ramach wzajemnych konsultacji Stron ocenie specyficznych potrzeb i prowadzona będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi. Dotyczyć będzie ona w szczególności:

a) głębokich przyczyn migracji;

b) opracowywania oraz wdrażania przepisów i praktyk na szczeblu krajowym w zakresie ochrony międzynarodowej, aby wykonać postanowienia Konwencji genewskiej z 1951 roku o statusie uchodźcy oraz załączonego do niej protokołu z 1967 roku, jak również każdego innego instrumentu mającego zastosowanie na szczeblu regionalnym lub międzynarodowym w celu zagwarantowania przestrzegania zasady nieodmawiania prawa wjazdu;

c) zasad przyjęcia, a także praw i statusu osób przyjmowanych, równego traktowania i integracji migrantów posiadających legalny status w społeczeństwie, ich edukacji i kształcenia oraz środków zwalczania rasizmu i ksenofobii;

d) opracowywania skutecznej polityki zapobiegania nielegalnej imigracji i handlowi ludźmi, w tym badań nad sposobami zwalczania zorganizowanych organizacji przestępczych przemytników i handlarzy oraz ochrony ofiar tego typu handlu;

e) kwestii powrotu osób przebywających nielegalnie na terytorium któregokolwiek z państw w warunkach poszanowania ludzkiej godności oraz ich readmisji zgodnie z ust. 3;

f) zagadnień polityki wizowej, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii leżących we wspólnym interesie Stron, na przykład wiz wydawanych osobom podróżującym w celach handlowych, naukowych lub związanych z kulturą;

g) zagadnień kontroli granic, w szczególności w odniesieniu do organizacji, kształcenia, udoskonalonych praktyk i wszelkich innych środków stosowanych w terenie oraz, gdzie stosowne, dostaw wyposażenia.

3. W ramach współpracy mającej na celu zapobieganie i kontrolę nielegalnej imigracji, Strony zgadzają na readmisję swoich nielegalnych imigrantów. W tym celu:

– Republika Tadżykistanu wyraża zgodę na readmisję swoich obywateli przebywających nielegalnie na terytorium któregokolwiek z Państw Członkowskich Unii Europejskiej, jeśli wystąpi ono z takim wnioskiem

i bez żadnych dodatkowych formalności;

oraz

– każde z Państw Członkowskich wyraża zgodę na readmisję swoich obywateli przebywających nielegalnie na terytorium Republiki Tadżykistanu, jeśli wystąpi ona z takim wnioskiem i bez żadnych dodatkowych formalności.

Strony zgadzają się aby, w przypadku jeśli jedna ze Stron wystąpi z takim wnioskiem, zostało podpisane w jak najkrótszym czasie porozumienie regulujące szczególne obowiązki Republiki Tadżykistanu i Państw Członkowskich Wspólnoty Europejskiej w zakresie readmisji, zawierające zobowiązanie do dokonania readmisji obywateli innych krajów i bezpaństwowców.

Do celów niniejszej umowy, przez „Strony” rozumie się Wspólnotę Europejską, każde z jej Państw Członkowskich oraz Republikę Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 71

Walka z terroryzmem

Strony ponownie podkreślają znaczenie walki z terroryzmem i prowadzą współpracę w celu zapobiegania i likwidacji aktów terroryzmu zgodnie z konwencjami międzynarodowymi oraz ich własnym ustawodawstwem i regulacjami. Działania będą podejmowane w szczególności:

- w ramach pełnego wykonania Rezolucji 1373 Rady Bezpieczeństwa ONZ i innych rezolucji ONZ, konwencji i innych instrumentów międzynarodowych odnoszących się do tej kwestii;

- w ramach wymiany informacji dotyczących ugrupowań terrorystycznych i organizacji je wspierających, z poszanowaniem zasad prawa międzynarodowego i krajowego;

- oraz w ramach wymiany poglądów na temat środków i metod używanych w walce z terroryzmem, obejmujących również dziedziny techniki i kształcenia, jak również wymiany doświadczeń w zakresie zapobiegania terroryzmowi.

TYTUŁ IX

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE KULTURY

ARTYKUŁ 72

Strony zobowiązują się promować, popierać i ułatwiać współpracę w dziedzinie kultury. W przypadku gdy ma to zastosowanie, przedmiotem współpracy mogą być istniejące wspólnotowe programy współpracy w dziedzinie kultury lub programy jednego albo kilku z Państw Członkowskich Wspólnoty, mogą też zostać podjęte inne działania leżące we wspólnym interesie.

TYTUŁ X

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

ARTYKUŁ 73

W celu realizacji założeń niniejszej Umowy i zgodnie z art. 74, 75 i 76, Republika Tadżykistanu korzysta z czasowej pomocy finansowej Wspólnoty świadczonej w drodze pomocy technicznej w formie dotacji.

ARTYKUŁ 74

Wymieniona pomoc finansowa jest objęta środkami przewidzianymi w ramach programu TACIS i w odpowiednim wspólnotowym rozporządzeniu Rady. W zależności od swoich potrzeb, Republika Tadżykistanu może również korzystać z innego typu pomocy wspólnotowej. Szczególna uwaga zostanie poświęcona koncentracji pomocy, koordynacji instrumentów pomocowych i związkowi między różnego rodzaju formami wspólnotowej pomocy humanitarnej i na odbudowę, a także rozwojowi. Walka z ubóstwem zostanie włączona do programów wspólnotowych.

ARTYKUŁ 75

Cele i dziedziny objęte wspólnotową pomocą finansową będą określone w orientacyjnym programie odzwierciedlającym priorytety, ustalone wspólnie na zasadzie porozumienia między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu, z uwzględnieniem potrzeb Republiki Tadżykistanu, jej zdolności absorpcji w poszczególnych sektorach oraz postępu reform. Strony informują o tym Radę Współpracy.

ARTYKUŁ 76

W celu umożliwienia optymalnego wykorzystania dostępnych zasobów, Strony zapewniają ścisłą koordynację pomocy udzielanej przez Wspólnotę i pomocy otrzymywanej z innych źródeł, takich jak Państwa Członkowskie, inne państwa, organizacje międzynarodowe, takie jak Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

TYTUŁ XI

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE, OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 77

Powołuje się Radę Współpracy, która nadzoruje wykonanie niniejszej Umowy. Spotkania Rady Współpracy na szczeblu ministrów odbywają się regularnie, z częstotliwością określoną przez samą Radę. W celu realizacji założeń niniejszej Umowy Rada bada wszelkie istotne kwestie związane z niniejszą Umową, jak również wszelkie inne kwestie dwustronne lub międzynarodowe leżące we wspólnym interesie. Za zgodą Stron Rada Współpracy może także opracowywać odpowiednie zalecenia.

ARTYKUŁ 78

1. Rada Współpracy składa się, z jednej strony z członków Rady Unii Europejskiej i członków Komisji Wspólnot Europejskich, a z drugiej strony z przedstawicieli rządu Republiki Tadżykistanu.

2. Rada Współpracy przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

3. Urząd przewodniczącego Rady Współpracy jest sprawowany kolejno przez przedstawiciela Wspólnoty i członka rządu Republiki Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 79

1. W pełnieniu swoich zadań Rada Współpracy jest wspierana przez Komitet Współpracy, składający się z jednej strony z przedstawicieli członków Rady Unii Europejskiej i członków Komisji Wspólnot Europejskich, a z drugiej strony z przedstawicieli rządu Republiki Tadżykistanu, zazwyczaj wyższych urzędników

służby cywilnej. Urząd Przewodniczącego Komitetu Współpracy obejmują kolejno Wspólnota i Republika Tadżykistanu.

Rada Współpracy określa w swoim regulaminie zadania Komitetu Współpracy, które obejmują w szczególności przygotowywanie posiedzeń Rady Współpracy, oraz zasady funkcjonowania tego Komitetu.

2. Rada Współpracy może przekazać całość swoich kompetencji lub ich część Komitetowi Współpracy, który zapewni ciągłość między spotkaniami Rady Współpracy.

ARTYKUŁ 80

Rada Współpracy może podjąć decyzję o powołaniu wszelkich innych komitetów lub organów, które będą pomagać jej w pełnieniu zadań, określając ich skład, zadania i zasady funkcjonowania.

ARTYKUŁ 81

Podczas badania jakiejkolwiek kwestii wynikającej z niniejszej Umowy w odniesieniu do postanowienia mającego związek z jednym z artykułów jednego z Układu ustanawiającego WTO, Rada Współpracy bierze pod uwagę w możliwie najszerszym zakresie wykładnię danego artykułu zaproponowaną przez członków WTO.

ARTYKUŁ 82

Powołuje się Parlamentarny Komitet Współpracy. W ramach tego Komitetu członkowie Parlamentu tadżyckiego i Parlamentu Europejskiego spotykają się w celu wymiany poglądów, w szczególności na temat zagadnień za zakresu dialogu politycznego prowadzonego na szczeblu parlamentarnym. Komitet zbiera się z częstotliwością, którą sam określa.

ARTYKUŁ 83

1. Parlamentarny Komitet Współpracy składa się, z jednej strony z członków Parlamentu Europejskiego, oraz z członków Parlamentu tadżyckiego z drugiej strony.

2. Parlamentarny Komitet Współpracy uchwala swój regulamin wewnętrzny.

3. Urząd Przewodniczącego Parlamentarnego Komitetu Współpracy obejmują kolejno Parlament Europejski i Parlament tadżycki zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie wewnętrznym Komitetu.

ARTYKUŁ 84

Parlamentarny Komitet Współpracy może zwrócić się z wnioskiem o dostarczenie wszelkich istotnych i użytecznych informacji dotyczących wykonania niniejszej Umowy do Rady Współpracy, która dostarcza Komitetowi wnioskowane informacje.

Parlamentarny Komitet Współpracy jest powiadamiany o zaleceniach Rady Współpracy.

Parlamentarny Komitet Współpracy może kierować zalecenia do Rady Współpracy.

ARTYKUŁ 85

1. W ramach niniejszej Umowy, każda ze Stron zobowiązuje się zapewnić osobom fizycznym i prawnym drugiej ze Stron, bez żadnej dyskryminacji w porównaniu z własnymi obywatelami, dostęp do właściwych sądów i organów administracyjnych Stron, aby mogły przed nimi dochodzić swoich praw osobistych i rzeczowych, w tym praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej.

2. W granicach swoich uprawnień i kompetencji, Strony:

   - wspierają rozstrzyganie w drodze arbitrażu sporów wynikających z transakcji handlowych i dotyczących współpracy zawartych przez podmioty gospodarcze Wspólnoty i Republiki Tadżykistanu;

   - ustalają, że kiedy spór skierowany jest do rozstrzygnięcia na drodze arbitrażu, każda Strona sporu może wybrać własnego arbitra, posiadającego dowolne obywatelstwo, z wyjątkiem przypadku, gdy procedury stosowane przez organ arbitrażowy wybrany przez Strony stanowią inaczej, oraz, że trzeci arbiter lub jedyny arbiter może być obywatelem państwa trzeciego;

   - zalecą swoim podmiotom gospodarczym wybór prawa właściwego dla ich umów, za obopólną zgodą;

   - popierają odwoływanie się do zasad postępowania arbitrażowego opracowanych przez Komisję Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (Uncitral), oraz do arbitrażu w jakimkolwiek organie państw sygnatariuszy Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, podpisanej w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 roku.

ARTYKUŁ 86

Żadne postanowienie niniejszej Umowy nie stanowi przeszkody dla przyjmowania, w zakresie przysługujących każdej ze Stron praw i kompetencji, środków które:

a) uważane są za niezbędne w celu zapobiegania ujawnianiu informacji sprzecznych z podstawowymi interesami w zakresie własnego bezpieczeństwa;

b) odnoszą się do produkcji lub handlu bronią, amunicją lub sprzętem wojskowym, lub też do prowadzonych badań, rozwoju i produkcji, niezbędnych do celów własnej obronności, o ile środki te nie naruszają warunków konkurencji w zakresie produktów nieprzeznaczonych na cele ściśle wojskowe;

c) uważane są za istotne w celu zapewnienia własnego bezpieczeństwa w przypadku poważnych niepokojów wewnętrznych, mogących zakłócić porządek publiczny, w czasie wojny lub poważnego napięcia na arenie międzynarodowej, grożącego wybuchem wojny, lub w celu wywiązania się z zobowiązań, jakie Strona przyjęła, aby zapewnić utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego;

d) uważane są za konieczne ze względu na wywiązywanie się ze swoich obowiązków i zobowiązań międzynarodowych w zakresie kontroli towarów i technologii przemysłowych podwójnego zastosowania.

ARTYKUŁ 87

1. W dziedzinach objętych niniejszą Umową oraz nie naruszając jakichkolwiek zawartych w niej postanowień szczegółowych:

   - uregulowania stosowane przez Republikę Tadżykistanu w stosunku do Wspólnoty nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji między Państwami Członkowskimi, ich obywatelami lub przedsiębiorstwami,

   - uregulowania stosowane przez Wspólnotę w odniesieniu do Republiki Tadżykistanu nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji obywateli Republiki Tadżykistanu lub jej przedsiębiorstw.

2. Postanowienia ustępu 1 pozostają bez uszczerbku dla przysługującego Stronom prawa do stosowania stosownych przepisów ich ustawodawstwa podatkowego dotyczącego podatników, którzy nie znajdują się w identycznej sytuacji ze względu na miejsce zamieszkania.

ARTYKUŁ 88

1. Każda ze Stron może zwracać się do Rady Współpracy w sprawie jakiegokolwiek sporu dotyczącego stosowania lub interpretacji niniejszej Umowy.

2. Rada Współpracy może rozstrzygać spory poprzez wydawane zalecenia.

3. W przypadku, gdy nie jest możliwe rozstrzygnięcie sporu zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, Strona może powiadomić drugą Stronę o wyznaczeniu rozjemcy; druga Strona jest wtedy zobowiązana do wyznaczenia drugiego rozjemcy

w terminie dwóch miesięcy. Do celów zastosowania wymienionej procedury Wspólnota i Państwa Członkowskie są uważane w sporze za jedną stronę.

Rada Współpracy wyznacza trzeciego rozjemcę.

Rozjemcy przyjmują zalecenia większością głosów. Zalecenia te nie są wiążące dla Stron.

ARTYKUŁ 89

Na wniosek jednej ze Stron, zgadzają się one prowadzić konsultacje w trybie pilnym odpowiednią drogą, aby zbadać wszelkie kwestie związane z interpretacją lub wykonaniem niniejszej Umowy oraz innymi istotnymi aspektami ich wzajemnych stosunków.

Postanowienia niniejszego artykułu w żaden sposób nie wpływają na i pozostają bez uszczerbku dla artykułów 12, 88 i 94.

Rada Współpracy może ustalić regulamin określający procedurę rozstrzygania sporów.

ARTYKUŁ 90

Traktowanie przyznane niniejszym Republice Tadżykistanu nie jest w żadnym razie korzystniejsze od traktowania, jakie Państwa Członkowskie stosują wobec siebie nawzajem.

ARTYKUŁ 91

Do celów niniejszej Umowy określenie „Strony” oznacza, z jednej strony, Republikę Tadżykistanu, oraz zgodnie z ich własnymi uprawnieniami, Wspólnotę lub Państwa Członkowskie, albo Wspólnotę i Państwa Członkowskie, z drugiej strony.

ARTYKUŁ 92

W zakresie, w jakim sprawy objęte niniejszą umową są objęte Traktatem Karty Energetycznej i jej protokołami, z chwilą wejścia w życie Traktat ten i protokoły stosuje się do tych spraw jedynie w zakresie, w jakim stosowanie to jest w nich przewidziane.

ARTYKUŁ 93

Niniejsza Umowa jest zawarta na wstępny okres dziesięciu lat, a następnie przedłużana automatycznie co roku, pod warunkiem, że żadna ze Stron nie dokona jej wypowiedzenia na sześć miesięcy przed jej wygaśnięciem w drodze pisemnego zawiadomienia dostarczonego drugiej Stronie.

ARTYKUŁ 94

1. Strony podejmują wszelkie konieczne środki o charakterze ogólnym lub szczególnym w celu wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy. Dbają one, aby cele określone w niniejszej Umowie zostały osiągnięte.

2. Jeśli jedna ze Stron uzna, iż druga Strona nie wywiązuje się z zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy, może ona podjąć odpowiednie środki. Przedtem jednak, z wyjątkiem szczególnie nagłych przypadków, musi ona dostarczyć Radzie Współpracy wszelkie istotne informacje konieczne do dokładnego zbadania sytuacji celem znalezienia rozwiązania zadowalającego obie Strony.

   Przy wyborze środków należy nadać pierwszeństwo tym, które w najmniejszym stopniu zakłócają wykonywanie niniejszej Umowy. Rada Współpracy jest bezzwłocznie powiadamiana o tych środkach jeśli druga ze Stron wystąpi z takim wnioskiem.

ARTYKUŁ 95

Załączniki I, II i III i IV jak również Protokół stanowią integralną część niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 96

Do czasu przyznania równoważnych praw osobom i podmiotom gospodarczym na mocy niniejszej Umowy, pozostaje ona bez wpływu na prawa gwarantowane tym osobom i podmiotom postanowieniami istniejących umów wiążących jedno lub kilka Państw Członkowskich z jednej strony, i Republikę Tadżykistanu z drugiej strony, z wyjątkiem dziedzin należących do kompetencji Wspólnoty i jeśli są one bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich wynikających z niniejszej Umowy w dziedzinach należących do ich kompetencji.

ARTYKUŁ 97

Niniejszą Umowę stosuje się, z jednej strony, w odniesieniu do terytoriów, na których stosuje się Traktaty ustanawiające Wspólnotę Europejską, Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zgodnie z warunkami określonymi w tych Traktatach, a z drugiej strony, do terytorium Republiki Tadżykistanu.

ARTYKUŁ 98

Depozytariuszem niniejszej Umowy jest Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 99

Oryginał niniejszej Umowy, którego teksty w językach angielskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim, i tadżyckim są jednakowo autentyczne, zostaje złożony u Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 100

Strony przyjmują niniejszą Umowę zgodnie z ich właściwymi procedurami.

Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadamiają Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, że zakończono procedury określone w akapicie pierwszym.

Od chwili wejścia w życie i w takim zakresie w jakim dotyczy stosunków między Republiką Tadżykistanu a Wspólnotą, niniejsza Umowa zastępuje Umowę między Europejską Wspólnotą Gospodarczą z jednej strony, a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich z drugiej strony w sprawie handlu i współpracy handlowej i gospodarczej, podpisaną w Brukseli 18 grudnia 1989 roku.

ARTYKUŁ 101

W przypadku, gdy przed zakończeniem procedur niezbędnych dla wejścia w życie niniejszej Umowy, postanowienia pewnych części tej Umowy są stosowane na mocy Umowy przejściowej między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu, Strony uzgadniają, iż w tych okolicznościach, przez „datę wejścia w życie niniejszej Umowy” rozumie się datę wejścia w życie Umowy przejściowej.

W IMIENIU PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

W IMIENIU WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

W IMIENIU REPUBLIKI TADŻYKISTANU

Wykaz załączonych dokumentów

Załącznik I	Orientacyjny wykaz korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu Niepodległym Państwom na mocy art. 7 ust. 3.
Załącznik II	Zastrzeżenia Wspólnoty zgodnie z art. 21 ust. 2.
Załącznik III	Usługi finansowe o których mowa w art. 23 ust. 3.
Załącznik IV	Konwencje dotyczące własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, o których mowa w art. 39.

Protokół w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ZAŁĄCZNIK I

Orientacyjny wykaz korzyści przyznanych

przez Republikę Tadżykistanu Niepodległym Państwom

zgodnie z art. 7 ust. 3

1. Republika Białorusi, Republika Kazachstanu, Republika Kirgiska, Federacja Rosyjska: cła nie mają zastosowania.

2. Towary przewożone zgodnie z układami o współpracy przemysłowej z krajami WNP nie podlegają opodatkowaniu.

3. W stosunku do wszystkich krajów WNP uznawane jest Zaświadczenie o zgodności dla produkcji seryjnej, na podstawie którego wydaje się Państwowe zaświadczenie o zgodności.

4. Istnieje specjalny system regulowania płatności bieżących ze wszystkimi krajami WNP.

5. W stosunku do wszystkich krajów WNP obowiązują specjalne warunki tranzytu.

ZAŁĄCZNIK II

Zastrzeżenia Wspólnoty
zgodnie z art. 21 ust. 2.

Górnictwo

W niektórych Państwach Członkowskich prawo do wydobycia zasobów węgla i minerałów przez przedsiębiorstwa pozostające poza kontrolą Wspólnoty może podlegać obowiązkowi uzyskania koncesji.

Rybołówstwo

Dostęp do zasobów biologicznych i łowisk znajdujących się na wodach morskich podlegających suwerenności albo jurysdykcji Państw Członkowskich Wspólnoty, jak również ich eksploatacja, są zastrzeżone dla statków rybackich pływających pod banderą jednego z Państw Członkowskich Wspólnoty i zarejestrowanych na terytorium Wspólnoty, chyba że postanowienia odrębne stanowią inaczej.

Nabywanie nieruchomości

W niektórych Państwach Członkowskich nabywanie nieruchomości przez przedsiębiorstwa spoza Wspólnoty jest regulowany.

Usługi audiowizualne, w tym radiowe

W odniesieniu do produkcji i dystrybucji, w szczególności nadawania i innych form transmisji publicznej, traktowanie na poziomie krajowym może być zastrzeżone dla dzieł audiowizualnych spełniających niektóre kryteria pochodzenia, z wyłączeniem infrastruktury nadawczej wykorzystywanej do transmisji tych dzieł audiowizualnych.

Wykonywanie wolnych zawodów

Zastrzeżone dla osób fizycznych będących obywatelami Państw Członkowskich. Osoby te mogą zakładać przedsiębiorstwa na określonych warunkach.

Rolnictwo

W niektórych Państwach Członkowskich przepisy krajowe nie mają zastosowania do spółek pozostających poza kontrolą Wspólnoty, które pragną założyć przedsiębiorstwo rolne. Zakup winnic przez przedsiębiorstwo pozostające poza kontrolą Wspólnoty jest przedmiotem notyfikacji lub, w stosownych przypadkach, zezwolenia.

Usługi agencji prasowych

W niektórych Państwach Członkowskich udział zagraniczny w wydawnictwach lub stacjach telewizyjnych lub radiowych jest ograniczony.

ZAŁĄCZNIK III

Usługi finansowe

o których mowa w art. 23 ust. 3

Pod pojęciem „usługi finansowej” rozumie się każdą usługę o charakterze finansowym, świadczoną przez usługodawcę finansowego jednej ze Stron. Usługi finansowe obejmują następujące rodzaje działalności:

A. Wszelkie usługi ubezpieczeniowe oraz inne związane z ubezpieczeniami

1. Ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja).

   (i) na życie

   (ii) inne niż ubezpieczenia na życie

2. Reasekuracja i retrocesja.

3. Pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne.

4. Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód.

B. Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)

1. Przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności.

2. Udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym, między innymi kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, factoring oraz finansowanie transakcji handlowych.

3. Leasing finansowy.

4. Usługi w sferze wszelkich płatności i transferu środków pieniężnych, w tym kart kredytowych, debetowych, czeków podróżnych oraz czeków.

5. Gwarancje i zobowiązania.

6. Operacje przeprowadzane na własny rachunek lub na zlecenie klientów, zarówno na giełdzie jak i poza giełdą, bądź w inny sposób, a mianowicie:

   a) instrumenty rynku pieniężnego (czeki, weksle, certyfikaty depozytowe itp.);

   b) waluta obca;

c) instrumenty pochodne w tym, miedzy innymi, transakcje typu financial futures i opcje.

d) kurs walutowy i stopy procentowe, w tym instrumenty takie jak transakcje swapowe, transakcje FRA (Forward Rate Agreement) itp.

e) zbywalne papiery wartościowe.

f) inne zbywalne instrumenty i aktywa finansowe, w tym złoto i srebro w sztabach.

7. Uczestnictwo w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i inwestycjach (publicznych i prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczenie usług z tym związanych.

8. Usługi maklerskie na rynku wymiany walut.

9. Zarządzanie majątkiem, a szczególnie zarządzanie środkami pieniężnymi i portfelem, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, zarządzanie funduszem emerytalnym oraz usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa.

10. Usługi rozrachunkowe i rozliczeniowe w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak papiery wartościowe, instrumenty pochodne i inne instrumenty zbywalne.

11. Doradztwo i inne pomocnicze usługi finansowe odnośnie do wszystkich rodzajów działalności wymienionych w punktach 1 - 10, w tym informacje i analiza kredytowa, badania i doradztwo odnośnie do inwestycji i tworzenia portfela aktywów, doradztwo w zakresie nabywania oraz restrukturyzacji i strategii przedsiębiorstw.

12. Dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych oraz przetwarzanie danych finansowych, udostępnianie związanego z nimi oprogramowania przez usługodawców świadczących inne usługi finansowe.

Definicja usług finansowych nie obejmuje następującej działalności:

a) działalności prowadzonej przez banki centralne albo inne instytucje publiczne w ramach realizacji założeń polityki pieniężnej i odnoszącej się do kursu walutowego;

b) działalności prowadzonej przez banki centralne, organizacje, administrację lub instytucje publiczne, w imieniu rządu lub przy posiadaniu gwarancji rządowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy działalność taka może być realizowana przez usługodawców świadczących usługi finansowe w konkurencji z tymi podmiotami publicznymi;

c) działalności stanowiącej część oficjalnego systemu ubezpieczeń społecznych lub systemu emerytalnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy taka działalność może być realizowana przez usługodawców świadczących usługi finansowe w konkurencji z podmiotami publicznymi lub instytucjami prywatnymi.

ZAŁĄCZNIK IV

Konwencje dotyczące własności intelektualnej,

przemysłowej i handlowej, o których mowa w art. 39

1. Artykuł 39 ust. 2 dotyczy następujących konwencji wielostronnych:

   - Międzynarodowej Konwencji o ochronie wykonawców, producentów fonogramów i organizacji nadawczych (Rzym, 1961 rok),

   - Protokołu odnoszącego się do Porozumienia Madryckiego dotyczącego międzynarodowej rejestracji znaków towarowych (Madryt, 1989 rok),

   - Międzynarodowej konwencji o ochronie nowych odmian roślin (UPOV) (Akt Genewski, 1991 rok).

2. Rada Współpracy może zalecić, aby art. 39 ust. 2 był również stosowany do innych konwencji wielostronnych. W przypadku trudności w dziedzinie własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, które odnoszą się do handlu, na wniosek jednej ze Stron przeprowadzane są pilne konsultacje, w celu osiągnięcia rozwiązań zadowalających obie strony.

3. Strony potwierdzają znaczenie, jakie przywiązują do zobowiązań wynikających z następujących konwencji wielostronnych:

   - Konwencji Paryskiej o ochronie własności przemysłowej (Akt Sztokholmski z 1967 roku, zmieniony w 1979 roku),

   - Traktatu o Współpracy Patentowej (Waszyngton, 1970 rok, zmieniony w 1979 i w 1984 roku).

   - Konwencji Berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych ze zmianami (z 1886 r., zmieniona ostatnio w 1979 r.)

   - traktatu Trademark Law Treaty (Genewa, 1994 r.)

4. Od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy, w dziedzinie uznawania i ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej Republika Tadżykistanu przyznaje przedsiębiorstwom i obywatelom Wspólnoty traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie zastrzega dla jakiegokolwiek państwa trzeciego w ramach umów dwustronnych.

5. Postanowień ustępu 4 nie stosuje się do korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu jakiemukolwiek państwu trzeciemu na zasadzie faktycznej wzajemności, ani do korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu innemu państwu byłego ZSRR.

PROTOKÓŁ

W SPRAWIE WZAJEMNEJ POMOCY ADMINISTRACYJNEJ W SPRAWACH CELNYCH

ARTYKUŁ 1

Definicje

Do celów niniejszego Protokołu:

a) „ustawodawstwo celne”: oznacza przepisy ustawowe i wykonawcze, stosowane na terytorium każdej z Umawiających się Stron, regulujące przywóz, wywóz, tranzyt towarów i objęcie ich dowolnym systemem lub procedurą celną, włączając w to środki zakazu, ograniczeń i kontroli przyjęte przez te Strony;

b) „organ wnioskujący”: oznacza właściwy organ administracyjny, który został w tym celu wyznaczony przez jedną ze Stron oraz który występuje z wnioskiem o udzielenie pomocy w sprawach celnych;

c) „organ do którego kierowany jest wniosek”: oznacza właściwy organ administracyjny, który został w tym celu wyznaczony przez jedną ze Stron i do którego skierowany jest wniosek o udzielenie pomocy w sprawach celnych;

d) „dane osobowe”: oznacza wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby;

e) „działanie niezgodne z ustawodawstwem celnym”: oznacza wszelkie pogwałcenie lub próbę pogwałcenia ustawodawstwa celnego.

ARTYKUŁ 2

Zakres obowiązywania

1. Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy, w dziedzinach leżących w zakresie ich kompetencji, w sposób i na warunkach określonych w niniejszym Protokole, dla zapewnienia właściwego stosowania ustawodawstwa celnego, w szczególności celem zapobiegania, wykrywania i karania działań niezgodnych z ustawodawstwem celnym.

2. Pomoc w sprawach celnych, przewidziana w niniejszym Protokole, odnosi się do każdego organu administracyjnego Umawiających się Stron, który jest właściwy w zakresie stosowania niniejszego Protokołu. Nie narusza to postanowień regulujących wzajemną pomoc w sprawach karnych. Nie obejmuje również informacji

uzyskanych w wyniku działań przeprowadzonych na wniosek władz sądowych, chyba że władze te wyrażą zgodę na przekazanie tych informacji.

ARTYKUŁ 3

Pomoc na wniosek

1. Na wniosek organu wnioskującego organ, do którego kierowany jest wniosek dostarcza wszystkich stosownych informacji umożliwiających właściwe stosowanie ustawodawstwa celnego, w szczególności informacji dotyczących wykrytych lub planowanych działań, które stanowią lub mogą stanowić działania niezgodne z ustawodawstwem celnym.

2. Na prośbę organu wnioskującego, organ, do którego kierowany jest wniosek, udziela mu następujących informacji :

a) czy towary wywiezione z terytorium jednej z Umawiających się Stron zostały wwiezione na terytorium drugiej ze Stron zgodnie z prawem, określając, w stosownym przypadku, procedury celne zastosowane wobec tych towarów;

b) czy towary wwiezione na terytorium jednej z Umawiających się Stron zostały wywiezione z terytorium drugiej ze Stron zgodnie z prawem, określając, w stosownym przypadku, procedury celne zastosowane wobec tych towarów;

3. Na wniosek organu wnioskującego, organ, do którego kierowany jest wniosek podejmuje w ramach odpowiednich własnych przepisów ustawowych i wykonawczych, niezbędne środki dla zapewnienia specjalnego nadzoru nad:

a) osobami fizycznymi lub prawnymi, wobec których istnieją uzasadnione podejrzenia, że podejmują one lub podjęły działania niezgodne z ustawodawstwem celnym;

b) miejscami, w których są składowane lub mogą być składowane towary, i których warunki składowania sprawiają iż zachodzi uzasadnione podejrzenie, że towary te przeznaczone są do wykorzystania w działaniach niezgodnych z ustawodawstwem celnym;

c) towarami przewożonymi lub mogącymi być przeznaczonymi do przewozu, i których warunki przewozu sprawiają iż zachodzi uzasadnione podejrzenie, że towary te przeznaczone są do wykorzystania w działaniach niezgodnych z ustawodawstwem celnym;

d) środków transportu, wobec których istnieją uzasadnione podejrzenia, że były one, są lub mogą być wykorzystane do działań niezgodnych z ustawodawstwem celnym.

ARTYKUŁ 4

Dobrowolna pomoc

Z własnej inicjatywy i zgodnie ze swoim ustawodawstwem, przepisami wykonawczymi oraz innymi instrumentami prawnymi, Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy, bez uprzedniego wniosku o pomoc, jeżeli uznają, że jest to konieczne dla właściwego stosowania ustawodawstwa celnego, a w szczególności, gdy otrzymają informacje dotyczące:

- działań, które stanowią działania niezgodne z ustawodawstwem celnym lub działania w stosunku do których zachodzi takie podejrzenie, i które to informacje mogą być interesujące dla drugiej Umawiającej się Strony,

- nowych środków lub metod służących realizacji działań niezgodnych z ustawodawstwem celnym,

- towarów, o których wiadomo, że są przedmiotem działań uważanych za działania niezgodne z ustawodawstwem celnym,

- osób fizycznych lub prawnych, wobec których istnieją uzasadnione podejrzenia, że uczestniczą one lub uczestniczyły w działaniach niezgodnych z ustawodawstwem celnym;

- środków transportu, wobec których istnieją uzasadnione podejrzenia, że były, są lub mogą być wykorzystane do działań niezgodnych z ustawodawstwem celnym.

ARTYKUŁ 5

Przekazywanie dokumentów / powiadamianie

Na wniosek organu wnioskującego, organ, do którego kierowany jest wniosek, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu:

- dostarczenia wszystkich dokumentów, i

- powiadamiania o wszystkich decyzjach,

wydanych przez organ wnioskujący i wchodzących w zakres niniejszego protokołu, adresata zamieszkującego lub mającego swoją siedzibę na jego terytorium. W takim przypadku do wniosków w sprawie przekazania dokumentów lub powiadomienia ma zastosowanie art. 6 ust. 3.

ARTYKUŁ 6

Forma i treść wniosku o pomoc

1. Wnioski, składane na mocy niniejszego Protokołu, sporządzane są w formie pisemnej. Do wniosków dołączane są dokumenty niezbędne do udzielenia odpowiedzi. Jeżeli wymagać tego będzie nagła sytuacja, mogą być przyjęte wnioski w formie ustnej, lecz muszą być one bezzwłocznie potwierdzone w formie pisemnej.

2. Wnioski składane zgodnie z ust. 1 zawierają następujące informacje:

   a) organ wnioskujący, który przedstawia wniosek,

   b) wnioskowane środki,

   c) przedmiot i uzasadnienie wniosku,

   d) przepisy ustawowe, zasady i inne odpowiednie regulacje prawne,

   e) możliwie dokładne i pełne wskazówki na temat osób fizycznych lub prawnych będących przedmiotem dochodzenia,

   f) podsumowanie istotnych wydarzeń i już przeprowadzonych dochodzeń.

3. Wnioski są przedkładane w języku urzędowym organu, do którego kierowany jest wniosek lub w języku możliwym do zaakceptowania przez ten organ.

4. Jeśli dany wniosek nie spełnia wymogów formalnych, można żądać jego poprawienia lub uzupełnienia; środki zabezpieczające mogą być jednakże zalecone.

ARTYKUŁ 7

Realizacja wniosków

1. W celu realizacji wniosku o pomoc organ, do którego kierowany jest wniosek podejmuje czynności w zakresie swoich kompetencji i w ramach dostępnych środków tak, jakby działał na własny rachunek lub na wniosek innych organów tej samej Strony przekazując posiadane już informacje, przeprowadzając lub zlecając przeprowadzenie właściwych dochodzeń. Niniejsze postanowienie ma także zastosowanie do każdego innego organu, do którego na mocy niniejszego protokołu został przesłany wniosek przez organ do którego kierowany jest wniosek, jeżeli nie może on działać na własny rachunek.

2. Wnioski o pomoc realizuje się zgodnie z ustawodawstwem, zasadami i innymi instrumentami prawnymi Strony, do której kierowany jest wniosek.

3. Właściwi upoważnieni urzędnicy jednej ze Stron mogą, za zgodą drugiej Strony i na warunkach przez nią ustalonych, otrzymywać od biura organu do którego kierowany jest wniosek lub innego organu odpowiedzialnego wobec organu do którego kierowany jest wniosek, informacje dotyczące działań, które naruszają lub mogą naruszać ustawodawstwo celne, które są potrzebne organowi wnioskującemu do celów niniejszego Protokołu.

4. Urzędnicy jednej ze Stron, za zgodą drugiej Strony i na warunkach przez nią ustalonych, mogą uczestniczyć w dochodzeniach prowadzonych na jej terytorium.

ARTYKUŁ 8

Forma przekazywania informacji

1. Organ, do którego kierowany jest wniosek przekazuje wyniki dochodzenia organowi wnioskującemu w formie dokumentów, uwierzytelnionych kopii dokumentów, sprawozdań i temu podobnych.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 mogą być zastąpione informacjami komputerowymi wykonanymi w jakikolwiek sposób w tym samym celu.

3. Jedynie w przypadku gdy uwierzytelnione kopie uznane są za niewystarczające można zwrócić się z wnioskiem o oryginały dokumentów. Udostępnione oryginały są zwracane najszybciej jak jest to możliwe.

ARTYKUŁ 9

Odstępstwa od obowiązku udzielania pomocy

1. Strony mogą odmówić udzielenia pomocy przewidzianej w niniejszym Protokole, jeśli pomoc ta:

   a) mogłaby zagrażać suwerenności Republiki Tadżykistanu lub któregokolwiek z Państw Członkowskich do którego został skierowany na mocy niniejszego protokołu wniosek o pomoc

   lub

   b) mogłaby zagrażać porządkowi publicznemu, bezpieczeństwu lub innym zasadniczym interesom, w szczególności w przypadkach, określonych w art. 10 ust. 2

   lub

   c) oznacza naruszenie tajemnic przemysłowych, handlowych lub zawodowych.

2. Organ do którego kierowany jest wniosek może dokonać przesunięcia pomocy jeśli przeszkadzałaby ona w prowadzeniu toczącego się dochodzenia, procesu lub innych czynności. W takim przypadku, organ do którego kierowany jest wniosek konsultuje się z organem wnioskującym w celu określenia czy pomoc może zostać udzielona na zasadach i warunkach określonych przez organ do którego kierowany jest wniosek.

3. Jeśli organ wnioskujący wnioskuje o pomoc, której sam nie byłby w stanie udzielić, gdyby został o to poproszony, powinien zwrócić na ten fakt uwagę w swoim wniosku. Decyzja w sprawie takiej prośby należy do organu, do którego kierowany jest wniosek.

4. Jeśli odmawia się udzielenia pomocy, decyzja ta i jej powody muszą być niezwłocznie przekazane organowi wnioskującemu.

ARTYKUŁ 10

Wymiana informacji i poufność

1. Wszelkie informacje przekazane w dowolnej formie zgodnie z niniejszym Protokołem mają charakter poufny lub zastrzeżony, w zależności od zasad mających zastosowanie dla każdej ze Stron. Są one objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej i podlegają ochronie zapewnionej na mocy właściwych przepisów ustawowych Strony, która je otrzymała, oraz odpowiednimi postanowieniami stosowanymi w odniesieniu do instytucji wspólnotowych.

2. Dane osobowe mogą być przekazywane jedynie, jeśli Strona, która je otrzymuje, zobowiązuje się do ochrony tych danych w sposób co najmniej równoważny ze sposobem, jaki do tego poszczególnego przypadku stosuje Strona, która je przekazuje.

3. Uzyskane informacje są wykorzystywane wyłącznie do celów niniejszego Protokołu. Jeśli jedna ze Stron zamierza wykorzystać te informacje w innym celu, zwraca się najpierw do organu, który je przekazał o wyrażenie pisemnej zgody. Wykorzystanie tych informacji podlega ograniczeniom nałożonym przez ten organ.

4. Ustęp 3 nie stanowi przeszkody w wykorzystywaniu informacji w postępowaniach sądowych lub administracyjnych w sprawie nieprzestrzegania ustawodawstwa celnego wszczętych w późniejszym czasie. Właściwy organ, który dostarczył te informacje jest niezwłocznie powiadamiany o takim wykorzystaniu.

5. W protokołach, sprawozdaniach i zeznaniach, jak również w trakcie postępowania i dochodzenia przed sądem Strony mogą wykorzystać jako dowód zebrane informacje i zbadane dokumenty, zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 11

Eksperci i świadkowie

1. Urzędnik organu do którego kierowany jest wniosek może być upoważniony do występowania, w ramach udzielonego pełnomocnictwa, jako ekspert lub świadek w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, dotyczącym spraw objętych niniejszym Protokołem, wszczętym przez organy sądowe drugiej Strony, i do przedstawiania takich przedmiotów, dokumentów lub ich uwierzytelnionych kopii, które mogą być potrzebne w takich postępowaniach. Wniosek o takie występowanie musi wyraźnie określać w jakiej sprawie, na jakiej podstawie i w jakim charakterze urzędnik będzie przesłuchiwany.

2. Na terytorium podlegającym władzy organu wnioskującego urzędnik korzysta z ochrony, jaką obowiązujące ustawodawstwo zapewnia swoim urzędnikom.

ARTYKUŁ 12

Koszty pomocy

Umawiające się Strony zrzekają się wszelkich wzajemnych roszczeń o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonaniem niniejszego Protokołu, z wyjątkiem, w stosownych przypadkach, wydatków na ekspertów, świadków oraz tłumaczy, którzy nie są zależni od służby publicznej.

ARTYKUŁ 13

Wykonanie

1. Stosowanie niniejszego Protokołu powierza się centralnym władzom celnym Republiki Tadżykistanu, z jednej strony, oraz właściwym służbom Komisji Wspólnot Europejskich, oraz w stosownym przypadku, organom celnym Państw Członkowskich, z drugiej strony. Decydują one o wszystkich praktycznych środkach i działaniach, niezbędnych do jego wykonania, z uwzględnieniem obowiązujących zasad dotyczących ochrony danych. Mogą one zaproponować właściwym władzom zmiany, jakie ich zdaniem powinny być wprowadzone do niniejszego Protokołu.

2. Umawiające się Strony przeprowadzają wzajemne konsultacje, a następnie wzajemnie się informują o szczegółowych zasadach stosowania, które są przyjęte zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 14

Inne porozumienia

1. Zważywszy na zakres kompetencji odpowiednio Wspólnoty Europejskiej i Państw Członkowskich, postanowienia niniejszego protokołu:

   - pozostają bez wpływu na zobowiązania podjęte przez Umawiające się Strony w ramach wszelkiego typu porozumień lub konwencji międzynarodowych;

   - mają za zadanie uzupełniać umowy o wzajemnej pomocy zawarte lub które mogą być zawarte przez Państwa Członkowskie i Republikę Tadżykistanu; oraz

   - nie naruszają przepisów regulujących przekazywanie między właściwymi służbami Komisji i właściwymi władzami Państw Członkowskich wszelkich posiadanych informacji w dziedzinach objętych niniejszą Umową i które mogłyby być przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

2. Nie naruszając postanowień art. 1, postanowienia niniejszej Umowy są nadrzędne wobec postanowień umów o wzajemnej pomocy, które zostały lub które mogłyby zostać zawarte między Państwami Członkowskimi i Republiką Tadżykistanu, jeśli postanowienia te są sprzeczne z postanowieniami niniejszego protokołu.

3. W kwestiach związanych ze stosowaniem niniejszego protokołu, Strony Umawiające się prowadzą wzajemne konsultacje celem rozwiązania zaistniałych problemów w ramach Komitetu Współpracy ustanowionego na mocy art. 79 niniejszej Umowy.

AKT KOŃCOWY

Pełnomocnicy

KRÓLESTWA BELGII,

REPUBLIKI CZESKIEJ,

KRÓLESTWA DANII,

REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

REPUBLIKI ESTOŃSKIEJ,

REPUBLIKI GRECKIEJ,

KRÓLESTWA HISZPANII,

REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

IRLANDII,

REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

REPUBLIKI CYPRYJSKIEJ,

REPUBLIKI ŁOTEWSKIEJ,

REPUBLIKI LITEWSKIEJ,

WIELKIEGO KSIĘSTWA LUKSEMBURGA,

REPUBLIKI WĘGIERSKIEJ,

REPUBLIKI MALTY,

KRÓLESTWA NIDERLANDÓW,

REPUBLIKI AUSTRII,

RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,

REPUBLIKI SŁOWENII,

REPUBLIKI SŁOWACKIEJ,

REPUBLIKI FINLANDII,

KRÓLESTWA SZWECJI,

ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiających się Stron Traktatu ustanawiającego WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ i Traktatu ustanawiającego EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ ENERGII ATOMOWEJ,

zwanych dalej „Państwami Członkowskimi”, oraz

WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ, oraz EUROPEJSKIEJ WSPÓLNOTY ENERGII ATOMOWEJ,

zwanych dalej „Wspólnotą”,

z jednej strony, oraz

pełnomocnicy REPUBLIKI TADŻYKISTANU,

z drugiej strony,

na spotkaniu w Brukseli dnia [AJOUTER LA DATE] w celu podpisania Umowy o partnerstwie i współpracy ustanawiającej partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony, zwanej dalej „Umową”, przyjęli następujące teksty:

Umowę, w tym załączniki do niej, i następujący protokół:

protokół o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

Pełnomocnicy Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu przyjęli teksty wymienionych poniżej Wspólnych deklaracji, załączonych do niniejszego Aktu Końcowego:

Wspólnej deklaracji dotyczącej danych osobowych

Wspólnej deklaracji dotyczącej art. 5 Umowy

Wspólnej deklaracji dotyczącej art. 13 Umowy

Wspólnej deklaracji dotyczącej pojęcia „kontrola” znajdującego się w art. 22 lit. b) i w art. 33

Wspólnej deklaracji dotyczącej art. 32 Umowy

Wspólnej deklaracji dotyczącej art. 39 Umowy

Wspólnej deklaracji dotyczącej art. 94 Umowy

Pełnomocnicy Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu wzięli również pod uwagę załączoną do niniejszego Aktu Końcowego deklarację Komisji i Rady Unii Europejskiej w sprawie klauzuli o powrocie i readmisji nielegalnych migrantów (art. 70)

Pełnomocnicy Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu wzięli również pod uwagę następującą wymianę listów załączoną do niniejszego Aktu Końcowego:

Wymiana listów między Wspólnotą a Republiką Tadżykistanu w sprawie zakładania przedsiębiorstw

Pełnomocnicy Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu wzięli także pod uwagę następującą deklarację załączoną do niniejszego Aktu Końcowego:

Deklaracja Rządu francuskiego

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA DANYCH OSOBOWYCH

W przypadku stosowania niniejszej Umowy, Strony są świadome potrzeby zapewnienia odpowiedniej ochrony osób w zakresie przetwarzania danych osobowych i ich swobodnego przepływu.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ART. 5

Jeżeli Strony uzgodnią, że okoliczności uzasadniają przeprowadzanie spotkań na wyższym szczeblu, mogą być one organizowane wówczas, gdy zaistnieje taka potrzeba.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ART. 13

Do czasu przystąpienia Republiki Tadżykistanu do WTO, Strony prowadzą konsultacje w ramach Komitetu Współpracy na temat polityki Republiki Tadżykistanu w zakresie cła przywozowego, w tym zmian ochrony taryfowej. Konsultacje te są w szczególności zalecane przed podwyższeniem poziomu ochrony taryfowej.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA POJĘCIA „KONTROLA”

ZNAJDUJĄCEGO SIĘ w art. 22 lit. b) i art. 33

1. Strony zgadzają się, iż kontrola jest uzależniona od rzeczywistych okoliczności towarzyszących danemu konkretnemu przypadkowi.

2. Na przykład, przedsiębiorstwo jest uważane za „kontrolowane” przez inne przedsiębiorstwo i tym samym stanowi filię tego pierwszego, jeśli:

   - drugie przedsiębiorstwo posiada bezpośrednio lub pośrednio większość praw głosu, lub

   - drugie przedsiębiorstwo ma prawo powoływać lub odwoływać większość członków organu administracyjnego, organu zarządzającego lub organu nadzorczego, oraz jeśli jest ono jednocześnie udziałowcem lub członkiem filii.

3. Strony uznają iż kryteria określone w ust. 2 nie są wyczerpujące.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ART. 32

Sam fakt wymagania wizy od osób fizycznych niektórych Stron, a nie innych, nie jest uznawany za znoszący lub naruszający korzyści wynikające z odrębnego zobowiązania.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ART. 39

Strony uzgadniają, że do celów niniejszej Umowy określenie „własność intelektualna, przemysłowa i handlowa” obejmuje zwłaszcza prawa autorskie, w szczególności prawa autorskie programów komputerowych, a także prawa pokrewne, prawa odnoszące się do patentów, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych, w tym nazw pochodzenia, znaków towarowych i usługowych, topografii obwodów scalonych, jak również ochronę przed nieuczciwą konkurencją, określoną w artykule 10 a Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej i ochronę informacji niejawnych dotyczących know-how.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ART. 94

1. Do celów właściwej interpretacji i stosowania w praktyce niniejszej Umowy, Strony uzgadniają, że określenie „szczególnie nagłe przypadki”, zawarte w art. 94 Umowy oznacza przypadki istotnego naruszenia Umowy przez jedną ze Stron. Istotne naruszenie Umowy stanowi:

   a) odrzucenie Umowy, nie znajdujące uzasadnienia w zasadach ogólnych prawa międzynarodowego

   lub

b) naruszenie istotnych elementów niniejszej Umowy wymienionych w art. 2.

2. Strony uzgadniają, że „odpowiednie środki", określone w art. 94, oznaczają środki podjęte zgodnie z prawem międzynarodowym. Jeśli jedna ze Stron podejmie jakiś środek w szczególnie nagłym przypadku, zgodnie z art. 94, druga ze Stron może skorzystać z procedury rozstrzygania sporów.

DEKLARACJA KOMISJI I RADY UNII EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE KLAUZULI O POWROCIE I READMISJI NIELEGALNYCH IMIGRANTÓW (ART. 70)

Artykuł 9 w żaden sposób nie zmienia wewnętrznego podziału kompetencji między Wspólnotę Europejską i jej Państwa Członkowskie w zakresie zawierania umów o readmisji.

W IMIENIU PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

W IMIENIU WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

W IMIENIU REPUBLIKI TADŻYKISTANU

WYMIANA LISTÓW

MIĘDZY WSPÓLNOTĄ

A REPUBLIKĄ TADŻYKISTANU,

W SPRAWIE ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW

A. List rządu Tadżykistanu

Szanowny Panie,

Powołuję się na Umowę o partnerstwie i współpracy, parafowaną dnia 16 grudnia 2003 roku.

Jak to już podkreślałem w trakcie negocjacji, Republika Tadżykistanu przyznaje, pod pewnymi względami, przedsiębiorstwom wspólnotowym zakładanym i prowadzącym działalność w Tadżykistanie, traktowanie uprzywilejowane. Wyjaśniałem, iż środek ten jest wyrazem polityki Tadżykistanu, aby promować wszelkimi sposobami zakładanie wspólnotowych przedsiębiorstw w Republice Tadżykistanu.

Odnośnie do tej kwestii, pozwalam sobie potwierdzić, że w okresie biegnącym od dnia parafowania niniejszej Umowy do daty wejścia w życie odnośnych artykułów dotyczących zakładania przedsiębiorstw, Republika Tadżykistanu nie przyjmie żadnego środka lub regulacji, które, w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu parafowania niniejszej Umowy, mogłyby spowodować lub pogłębić już istniejące przypadki dyskryminacji przedsiębiorstw wspólnotowych w porównaniu z przedsiębiorstwami tadżyckimi lub przedsiębiorstwami z państw trzecich.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie otrzymania niniejszego listu.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

W imieniu rządu
Republiki Tadżykistanu,

B. List Wspólnoty Europejskiej

Szanowny Panie,

Dziękuję za Pana pismo z dzisiejszą datą, o następującej treści:

„Powołuję się na Umowę o partnerstwie i współpracy, parafowaną dnia 16 grudnia 2003 roku.

Jak to już podkreślałem w trakcie negocjacji, Republika Tadżykistanu przyznaje, pod pewnymi względami, przedsiębiorstwom wspólnotowym zakładanym i prowadzącym działalność w Tadżykistanie, traktowanie uprzywilejowane. Wyjaśniałem, iż środek ten jest wyrazem polityki Republiki Tadżykistanu, aby promować wszelkimi sposobami zakładanie wspólnotowych przedsiębiorstw w Republice Tadżykistanu.

Odnośnie do tej kwestii, pozwalam sobie potwierdzić, że w okresie biegnącym od dnia parafowania niniejszej Umowy do daty wejścia w życie odnośnych artykułów dotyczących zakładania przedsiębiorstw, Republika Tadżykistanu nie przyjmie żadnego środka lub regulacji, które, w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu parafowania niniejszej Umowy, mogłyby spowodować lub pogłębić już istniejące przypadki dyskryminacji przedsiębiorstw wspólnotowych w porównaniu z przedsiębiorstwami tadżyckimi lub przedsiębiorstwami z państw trzecich.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie otrzymania niniejszego listu."

Potwierdzam otrzymanie powyższego listu.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

W imieniu
Wspólnoty Europejskiej

UMOWA PRZEJŚCIOWA

w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem pomiędzy Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA oraz EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ, zwane dalej „WSPÓLNOTĄ”

z jednej strony,

oraz REPUBLIKA TADŻYKISTANU

z drugiej strony,

Umowa o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony została parafowana 16 grudnia 2003 r.;

celem Umowy o partnerstwie i współpracy jest wzmocnienie i poszerzenie stosunków nawiązanych wcześniej, głównie poprzez Umowę w sprawie handlu i współpracy handlowej i gospodarczej między Europejską Wspólnotą Gospodarczą oraz Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a ZSRR, podpisaną 18 grudnia 1989 r.;

należy zapewnić szybki rozwój stosunków handlowych między Stronami;

w tym celu należy możliwie jak najszybciej, w drodze Umowy przejściowej, wdrożyć odnoszące się do handlu i kwestii związanych z handlem przepisy Umowy o partnerstwie i współpracy;.

wymienione przepsy zastąpiłyby odpowiednie przepisy Umowy w sprawie handlu i współpracy handlowej i gospodarczej;

do chwili wejścia w życie Umowy o partnerstwie i współpracy oraz ustanowienia Rady Wpółpracy należy zapewnić, aby Wspólny Komitet utworzony w ramach Umowy w sprawie handlu i współpracy handlowej i gospodarczej mógł wykonywać uprawnienia nadane Umową o partnerstwie i współpracy Radzie Współpracy, które są niezbędne do wdrożenia Umowy przejściowej;

postanowili zawrzeć niniejszą Umowę i w tym celu powołali jako swych pełnomocników:

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA:

REPUBLIKA TADŻYKISTANU:

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone we właściwej formie,

Uzgodnili, co następuje:

TYTUŁ I: ZASADY OGÓLNE

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: TYTUŁ I]

Artykuł 1

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 2]

Poszanowanie zasad demokracji oraz praw podstawowych i praw człowieka określonych w szczególności w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Karcie Narodów Zjednoczonych, Akcie Końcowym z Helsinek i w Paryskiej Karcie Nowej Europy, jak również zasad gospodarki rynkowej, stanowi podstawę polityki wewnętrznej i zagranicznej Stron oraz podstawowy element niniejszej Umowy.

Artykuł 2

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 3]

Strony uznają, że dla ich przyszłego dobrobytu i stabilności najistotniejsze jest, aby nowe niepodległe państwa powstałe w wyniku rozpadu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, zwane dalej „Niepodległymi Państwami", podtrzymywały i rozwijały współpracę między sobą zgodnie z zasadami zawartymi w Akcie Końcowym z Helsinek i zgodnie z prawem międzynarodowym, a także w duchu stosunków dobrosąsiedzkich, i dołożą wszelkich starań, aby wspierać ten proces.

TYTUŁ II: WYMIANA TOWAROWA

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: TYTUŁ III]

Artykuł 3

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 7]

1. Strony przyznają sobie wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania w odniesieniu do wszystkich dziedzin dotyczących:

- należności celnych i opłat stosowanych w przywozie i wywozie, w tym metody poboru tych należności i opłat,

- przepisów dotyczących odprawy celnej, tranzytu, składowania i przeładunku,

- podatków i wszelkiego rodzaju innych opłat wewnętrznych stosowanych bezpośrednio lub pośrednio w odniesieniu do przywożonych towarów,

- metod dokonywania płatności i transferu tych płatności,

- zasad dotyczących sprzedaży, zakupu, transportu, dystrybucji i wykorzystania towarów na rynku wewnętrznym.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do:

a) korzyści przyznanych w celu ustanowienia unii celnej lub strefy wolnego handlu, albo na mocy ustanowienia takiej unii lub strefy;

b) korzyści przyznanych poszczególnym krajom zgodnie z zasadami WTO oraz z innymi umowami międzynarodowymi na rzecz krajów rozwijających się;

c) korzyści przyznanych krajom sąsiednim w celu usprawnienia ruchu granicznego.

3. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się w okresie przejściowym, który upływa pięć lat po wejściu w życie Umowy o partnerstwie i współpracy, do korzyści określonych w załączniku I, przyznanych przez Republikę Tadżykistanu innym państwom powstałym z rozpadu ZSRR.

Artykuł 4

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 8]

1. Strony uzgadniają, że zasada swobodnego tranzytu jest podstawowym warunkiem osiągnięcia celów niniejszej Umowy.

   W związku z tym każda ze Stron gwarantuje tranzyt bez żadnych ograniczeń przez swoje terytorium towarów pochodzących z obszaru celnego lub przeznaczonych na obszar celny drugiej ze Stron.

2. Zasady określone w artykule V ustępy 2, 3, 4 i 5 GATT 1994 znajdują zastosowanie między Stronami.

3. Zasady zawarte w niniejszym artykule nie naruszają jakiejkolwiek innej uzgodnionej między Stronami zasady specjalnej dotyczącej szczególnych sektorów, w szczególności transportu lub produktów.

Artykuł 5

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 9]

Bez uszczerbku dla praw i zobowiązań wynikających z konwencji międzynarodowych w sprawie odprawy czasowej towarów wiążących Strony każda ze Stron przyznaje drugiej Stronie zwolnienie z opłat i należności przywozowych nakładanych na towary czasowo odprawione, w

przypadkach oraz według procedur określonych w tej dziedzinie przez jakąkolwiek inną konwencję międzynarodową wiążącą Stronę, zgodnie z jej ustawodawstwem. Uwzględnia się warunki, pod jakimi zobowiązania wynikające z takiej konwencji zostały zaakceptowane przez daną Stronę.

Artykuł 6

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 10]

1. Towary pochodzące z Republiki Tadżykistanu są przywożone do Wspólnoty bez żadnych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, bez uszczerbku dla postanowień artykułów 12, 15 i 16 niniejszej Umowy.

2. Towary pochodzące ze Wspólnoty są przywożone do Tadżykistanu bez żadnych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, bez uszczerbku dla postanowień artykułów 12, 15 i 16 niniejszej Umowy.

Artykuł 7

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 11]

Towary są przedmiotem handlu między Stronami po cenach rynkowych.

Artykuł 8

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 12]

1. W przypadku gdy produkt jest przywożony na terytorium jednej ze Stron w takich zwiększonych ilościach i na takich warunkach, że powoduje to lub może spowodować szkodę dla krajowych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, Wspólnota lub Republika Tadżykistanu, zależnie od okoliczności, może podjąć właściwe środki zgodnie z następującymi procedurami i warunkami.

2. Zanim zostaną podjęte jakiekolwiek środki lub, w przypadkach do których stosuje się ustęp 4, gdy tylko będzie to możliwe, Wspólnota lub Republika Tadżykistanu, zależnie od okoliczności, dostarczy Radzie Współpracy wszelkich odpowiednich informacji w celu znalezienia rozwiązania odpowiadającego Stronom, zgodnie z tytułem XI.

3. Jeśli w wyniku konsultacji, w ciągu 30 dni od chwili, gdy zwróciły się do Rady Współpracy, Strony nie dojdą do porozumienia co do działań, jakie należy podjąć w celu naprawienia sytuacji, Strona, która zwróciła się o konsultacje, ma prawo ograniczyć przywóz danych produktów w takim zakresie i na taki okres, jak jest to

konieczne do zapobiegnięcia szkodzie lub naprawienia jej, lub też może podjąć inne właściwe środki.

4. W sytuacjach krytycznych, kiedy zwłoka stwarza niebezpieczeństwo powstania szkód trudno odwracalnych, Strony mogą podjąć środki, zanim przystąpią do konsultacji, pod warunkiem że konsultacje zaproponowane są niezwłocznie po podjęciu tych środków.

5. Przy wyborze środków na mocy niniejszego artykułu Strony przyznają pierwszeństwo tym środkom, które w najmniejszym stopniu zakłócają realizację celów niniejszej Umowy.

6. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza ani nie wpływa w jakikolwiek sposób na podjęcie przez którąkolwiek ze Stron środków antydumpingowych lub wyrównawczych zgodnie z artykułem VI GATT 1994, Porozumieniem w sprawie wykonania artykułu VI GATT 1994, Porozumieniem w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych czy odpowiednim ustawodawstwem wewnętrznym.

Artykuł 9

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 13]

Strony zobowiązują się dostosować postanowienia niniejszej Umowy w sprawie handlu towarami między nimi w świetle okoliczności, a w szczególności z uwzględnieniem sytuacji powstałej w wyniku przyszłego przystąpienia Republiki Tadżykistanu do WTO. Rada Współpracy może formułować pod adresem Stron zalecenia dotyczące tych dostosowań, które, po zaakceptowaniu, mogą być wprowadzane w życie w drodze porozumienia między Stronami, zgodnie z ich odpowiednimi procedurami.

Artykuł 10

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 14]

Niniejsza Umowa nie stanowi przeszkody dla zakazów lub ograniczeń przywozu, wywozu lub tranzytu towarów wynikających ze względów moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia, życia osób i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony zasobów naturalnych, ochrony dóbr narodowych mających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną albo ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej lub zasad dotyczących złota i srebra. Jednakże takie zakazy lub ograniczenia nie stanowią środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w wymianie handlowej między Stronami.

Artykuł 11

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 15]

Handel wyrobami włókienniczymi objętymi rozdziałami 50–63 Nomenklatury Scalonej reguluje oddzielna umowa dwustronna. Po wygaśnięciu oddzielnej umowy wyroby włókiennicze zostają włączone do niniejszej Umowy.

Artykuł 12

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 16]

Handel materiałami jądrowymi odbywa się zgodnie z postanowieniami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. Tam, gdzie to konieczne, handel materiałami jądrowymi podlega postanowieniom szczególnej umowy, która zostanie zawarta między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Republiką Tadżykistanu.

TYTUŁ III:

PŁATNOŚCI, KONKURENCJA I INNE PRZEPISY GOSPODARCZE

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: TYTUŁ IV]

Artykuł 13

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 38.1]

Strony zobowiązują się wyrazić zgodę na dokonywanie, we w pełni wymienialnej walucie, wszelkich płatności na rachunku bieżącym bilansu płatniczego między osobami zamieszkałymi we Wspólnocie i Republice Tadżykistanu, które są związane z przepływem towarów, usług lub osób dokonanym zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.

Artykuł 14

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 40.4]

Strony uzgadniają, że w przypadku, gdy wymiana handlowa między Stronami zostanie naruszona, na uzgodnionych zasadach dokonają przeglądu sposobów stosowania odpowiedniego prawa konkurencji.

Artykuł 15

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 39.1]

Zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu i załącznika II Republika Tadżykistanu nadal rozwija ochronę praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, aby w ciągu pięciu lat od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy zapewnić poziom ochrony podobny do tego, jaki istnieje we Wspólnocie, w tym skuteczne środki realizacji tych praw.

Artykuł 16

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 42]

Współpraca w dziedzinie handlu towarami i usług

Strony podejmą współpracę, aby zapewnić zgodność handlu międzynarodowego Republiki Tadżykistanu z zasadami WTO. Wspólnota zapewnia w tym celu Republice Tadżykistanu pomoc techniczną.

Współpraca ta obejmuje szczególne kwestie bezpośrednio związane z ułatwieniami w handlu, w szczególności w celu udzielenia pomocy Republice Tadżykistanu w dostosowaniu jej ustawodawstwa i przepisów wykonawczych do zasad WTO i w ten sposób spełnienia w możliwie najkrótszym czasie warunków przystąpienia do tej organizacji. Korzyści płynące z wymienionych działań to między innymi:

- kształtowanie polityki w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem, w tym płatności i mechanizmów clearingowych,

- opracowanie stosownego ustawodawstwa.

Artykuł 17

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 45]

Zamówienia publiczne

Strony współpracują w celu rozwoju warunków dla otwartego i konkurencyjnego udzielania zamówień na towary i usługi, w szczególności w drodze zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 18

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 46]

Współpraca w dziedzinie norm i oceny zgodności

1. Współpraca między Stronami wspiera dostosowywanie się do uznanych międzynarodowo kryteriów, zasad i wskazówek w dziedzinie metrologii, norm i oceny zgodności w celu ułatwienia postępu w kierunku wzajemnego uznawania w zakresie oceny zgodności oraz aby polepszyć jakość tadżyckich produktów.

2. W tym celu Strony dążą do współpracy w ramach projektów pomocy technicznej, które będą:

   - wspierać właściwą współpracę z organizacjami i instytucjami wyspecjalizowanymi w tych dziedzinach,

   - wspierać wykorzystanie wspólnotowych przepisów technicznych oraz stosowanie europejskich norm i procedur oceny zgodności,

   - pozwalać na wymianę doświadczeń i informacji technicznych w dziedzinie zarządzania jakością.

Artykuł 19

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 50]

Rolnictwo i sektor rolno-spożywczy

Celem współpracy w tej dziedzinie jest popieranie reformy rolnej oraz reformy struktur rolniczych, modernizacja, prywatyzacja i restrukturyzacja rolnictwa, chowu zwierząt, sektora rolno-spożywczego i sektorów usług w Republice Tadżykistanu, rozwój rynków krajowych oraz rynków zagranicznych dla produktów tadżyckich, w warunkach zapewniających ochronę środowiska naturalnego, z uwzględnieniem konieczności poprawy bezpieczeństwa w dziedzinie zaopatrzenia w żywność, jak również rozwoju agrobiznesu, przetwarzania i dystrybucji produktów rolnych. Strony dążą także do stopniowego zbliżenia norm tadżyckich do technicznych regulacji wspólnotowych dotyczących produktów przemysłowych i rolno-spożywczych, w tym norm sanitarnych i fitosanitarnych.

Artykuł 20

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 63]

Sprawy celne

1. Celem współpracy jest gwarancja zgodności ze wszystkimi przepisami przyjętymi w zakresie handlu i uczciwego handlu oraz osiągnięcia zbliżenia systemu celnego Republiki Tadżykistanu do systemu celnego Wspólnoty.

2. Współpraca odbywa się w szczególności poprzez:

   - wymianę informacji,

   - poprawę metod pracy,

   - wprowadzenie Nomenklatury Scalonej i jednolitego dokumentu administracyjnego,

   - uproszczenie kontroli i formalności dotyczących przewozu towarów,

   - wspieranie wprowadzenia nowoczesnych systemów informacji celnej,

   - organizację seminariów i kursów dokształcających.

   Pomoc techniczną zapewnia się w miarę potrzeby.

3. Bez uszczerbku dla innej współpracy na mocy niniejszej Umowy, w szczególności tytułu VIII, wzajemna pomoc w sprawach celnych między organami administracyjnymi obu Stron odbywa się zgodnie z postanowieniami Protokołu załączonego do niniejszej Umowy.

Artykuł 21

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 64]

Współpraca w dziedzinie statystyki

Współpraca w tej dziedzinie ma na celu stworzenie efektywnego systemu statystycznego dostarczającego wiarygodnych danych statystycznych niezbędnych dla wspierania i nadzorowania procesu reform gospodarczych oraz przyczyniającego się do rozwoju prywatnej przedsiębiorczości w Republice Tadżykistanu.

Strony współpracują w szczególności w następujących dziedzinach:

- dostosowania tadżyckiego systemu statystycznego do międzynarodowych metod, norm i klasyfikacji,

- wymiany informacji statystycznych,

- dostarczania makro- i mikroekonomicznych danych statystycznych niezbędnych do realizacji i zarządzania reformami gospodarczymi.

Wspólnota zapewnia w tym celu Republice Tadżykistanu pomoc techniczną.

TYTUŁ IV:

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE, OGÓLNE I KOŃCOWE

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: TYTUŁ XI]

Artykuł 22

Wspólny Komitet utworzony na podstawie Umowy w sprawie handlu i współpracy handlowo-gospodarczej podpisanej między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a ZSRR 18 grudnia 1989 r. wypełnia obowiązki nałożone na niego na mocy tej Umowy aż do utworzenia Rady Współpracy przewidzianej artykułem 77 Umowy o partnerstwie i współpracy.

Artykuł 23

Wspólny Komitet może, dla osiągnięcia celów Umowy, wydawać zalecenia w wypadkach w niej określonych.

Zalecenia te powstają na zasadzie porozumienia między Stronami.

Artykuł 24

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 81]

Podczas badania jakiejkolwiek sprawy wynikłej w ramach niniejszej Umowy w związku z postanowieniem odnoszącym się do artykułu jednego z porozumień WTO Rada Współpracy bierze pod uwagę w możliwie najszerszym zakresie interpretację tego artykułu ogólnie przyjętą przez członków WTO.

Artykuł 25

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 85]

1. W zakresie niniejszej Umowy każda ze Stron zobowiązuje się zapewnić osobom fizycznym i prawnym drugiej ze Stron, bez żadnej dyskryminacji w porównaniu z traktowaniem własnych obywateli, dostęp do właściwych sądów i organów administracyjnych Stron, aby mogły przed nimi dochodzić swoich praw osobistych i

rzeczowych, w tym praw dotyczących własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej.

2. W granicach swoich uprawnień i kompetencji Strony:

- popierają przyjęcie arbitrażu dla regulowania sporów wynikających z transakcji handlowych i współpracy zawartych przez podmioty gospodarcze Wspólnoty i podmioty gospodarcze Republiki Tadżykistanu,

- ustalają, że kiedy dany spór rozwiązywany jest na drodze arbitrażu, każda Strona sporu może – z wyjątkiem przypadku, gdy procedury stosowane przez organ arbitrażowy wybrany przez Strony stanowią inaczej – wybrać własnego arbitra, bez względu na jego obywatelstwo, oraz że trzeci arbiter lub jedyny arbiter może być obywatelem państwa trzeciego,

- zalecają swoim podmiotom gospodarczym wybór, za obopólną zgodą, prawa właściwego dla ich umów,

- popierają odwoływanie się do reguł arbitrażowych opracowanych przez Komisję Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (Uncitral) oraz do arbitrażu w jakimkolwiek organie państw sygnatariuszy Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, podpisanej w Nowym Jorku 10 czerwca 1958 r.

Artykuł 26

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 86]

Żadne postanowienie niniejszej Umowy nie stanowi przeszkody, aby Strona, w granicach swoich uprawnień i kompetencji, podjęła środki, które:

a) uważa za niezbędne dla zapobieżenia ujawniania informacji naruszających jej podstawowe interesy bezpieczeństwa;

b) odnoszą się do produkcji lub handlu bronią, amunicją bądź sprzętem wojskowym, lub też do badań, rozwoju i produkcji niezbędnych do celów obronności, o ile środki te nie naruszają warunków konkurencji w zakresie produktów nieprzeznaczonych na cele ściśle wojskowe;

c) uznaje za istotne dla zapewnienia własnego bezpieczeństwa w przypadku poważnych niepokojów wewnętrznych naruszających utrzymanie porządku publicznego, w czasie wojny lub poważnego napięcia na arenie międzynarodowej grożącego wybuchem wojny, lub w celu wywiązania się z obowiązków, jakie na siebie przyjęła, aby zapewnić utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego;

d) uważa za konieczne ze względu na przestrzeganie swoich obowiązków i zobowiązań międzynarodowych w zakresie kontroli towarów i technologii podwójnego zastosowania.

Artykuł 27

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 87]

1. W dziedzinach objętych niniejszą Umową oraz nie naruszając jakichkolwiek zawartych w niej postanowień szczególnych:

   - uregulowania stosowane przez Republikę Tadżykistanu w stosunku do Wspólnoty nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji między Państwami Członkowskimi, ich obywatelami czy też spółkami lub przedsiębiorstwami,

   - uregulowania stosowane przez Wspólnotę w odniesieniu do Republiki Tadżykistanu nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji obywateli Republiki Tadżykistanu lub też jej spółek czy przedsiębiorstw.

2. Postanowienia ustępu 1 są bez uszczerbku dla prawa Stron do stosowania odpowiednich przepisów ich ustawodawstwa podatkowego dotyczącego podatników, którzy nie są w identycznej sytuacji ze względu na miejsce zamieszkania.

Artykuł 28

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 88]

1. Każda ze Stron może zwracać się do Wspólnego Komitetu w sprawie jakiegokolwiek sporu dotyczącego stosowania lub interpretacji niniejszej Umowy.

2. Rada Współpracy może rozstrzygać spory w trybie zaleceń.

3. Jeśli nie jest możliwe rozstrzygnięcie sporu zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu, każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę o wyznaczeniu rozjemcy; druga Strona musi wtedy wyznaczyć drugiego rozjemcę w ciągu dwóch miesięcy. Do celów stosowania tej procedury Wspólnota i Państwa Członkowskie są uznawane za jedną Stronę sporu.

   Rada Współpracy wyznacza trzeciego rozjemcę.

   Zalecenia rozjemcy są przyjmowane większością głosów. Zalecenia te nie są wiążące dla Stron.

Artykuł 29

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 89]

Strony zgadzają się konsultować się ze sobą w trybie pilnym właściwymi kanałami, na wniosek jednej z nich, we wszelkich kwestiach związanych z interpretacją lub wdrażaniem niniejszej Umowy oraz z innymi istotnymi aspektami ich wzajemnych stosunków.

Postanowienia niniejszego artykułu nie wpływają w żaden sposób na postanowienia artykułów 12, 88 i 94 oraz pozostają bez uszczerbku dla tych postanowień.

Rada Współpracy może ustalić regulamin rozstrzygania sporów.

Artykuł 30

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 90]

Traktowanie przyznane Republice Tadżykistanu na mocy niniejszej Umowy nie jest w żadnym razie korzystniejsze od traktowania, jakie Państwa Członkowskie przyznały sobie wzajemnie.

Artykuł 31

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 92]

W zakresie, w jakim dziedziny podlegające niniejszej Umowie są objęte Traktatem Karty Energetycznej i jego protokołami, Traktat ten i protokoły stosuje się w odniesieniu do tych dziedzin od chwili wejścia w życie, lecz jedynie w takim zakresie, w jakim stosowanie to jest w nich przewidziane.

Artykuł 32

1. Niniejsza Umowa obowiązuje do momentu wejścia w życie Umowy o partnerstwie i współpracy, parafowanej 16 grudnia 2003 r.

2. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszą Umowę, powiadamiając drugą Stronę. Niniejsza Umowa przestanie obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty takiego powiadomienia.

Artykuł 33

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94]

1. Strony podejmują wszelkie środki o charakterze ogólnym lub szczególnym wymagane do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy. Zapewniają osiągnięcie celów określonych w niniejszej Umowie.

2. Jeżeli jedna ze Stron uważa, że druga Strona nie spełniła zobowiązania, jakie nakłada na nią niniejsza Umowa, może podjąć odpowiednie środki. Przedtem jednak, z wyjątkiem szczególnie nagłych przypadków, dostarcza Radzie Współpracy wszelkich informacji wymaganych dla dokładnego zbadania sytuacji celem znalezienia rozwiązania zadowalającego obie Strony.

   Przy wyborze wspomnianych środków należy dać priorytet tym spośród nich, które w najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie niniejszej Umowy. Na wniosek drugiej Strony środki takie są bezzwłocznie notyfikowane Radzie Współpracy.

Artykuł 34

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 95]

Załączniki I, II, III i IV, jak również Protokół o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, stanowią integralną część niniejszej Umowy.

Artykuł 35

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 97]

Niniejsza Umowa ma zastosowanie z jednej strony w odniesieniu do terytoriów, na których obowiązują Traktaty ustanawiające Wspólnotę Europejską oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zgodnie z warunkami określonymi w tych Traktatach, a z drugiej strony do terytorium Republiki Tadżykistanu.

Artykuł 36

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 99]

Oryginał niniejszej Umowy, którego teksty w językach: czeskim, duńskim, niderlandzkim, angielskim, estońskim, fińskim, francuskim, niemieckim, greckim, węgierskim, włoskim, łotewskim, litewskim, maltańskim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, hiszpańskim, szwedzkim i tadżyckim są jednakowo autentyczne, zostaje złożony u sekretarza generalnego Rady Unii Europejskiej.

Artykuł 37

Niniejsza Umowa zostaje przyjęta przez Strony zgodnie z ich właściwymi procedurami.

Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony notyfikują zakończenie procedur określonych w akapicie pierwszym.

Od chwili jej wejścia w życie i w takim zakresie, w jakim dotyczy stosunków między Republiką Tadżykistanu a Wspólnotą, niniejsza Umowa zastępuje artykuł 2, artykuł 3, oprócz jego czwartego tiret, oraz artykuły od 4 do 16 Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich w sprawie handlu i współpracy handlowo-gospodarczej, podpisanej w Brukseli, dnia 18 grudnia 1989 r.

W IMIENIU WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

W IMIENIU REPUBLIKI TADŻYKISTANU

WYKAZ ZAŁĄCZONYCH DOKUMENTÓW

Załącznik I	Indykatywny wykaz korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu Niepodległym Państwom na mocy Umowy o partnerstwie i współpracy: Tadżykistan, artykuł 7 ustęp 3.
Załącznik II	Konwencje w sprawie własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej określone w Umowie o partnerstwie i współpracy: Tadżykistan, artykuł 39.

Protokół o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ZAŁĄCZNIK I

Indykatywna lista korzyści przyznanych

przez Republikę Tadżykistanu Wspólnocie Niepodległych Państw

zgodnie z artykułem 7 ustęp 3

1. Republika Białorusi, Republika Kazachstanu, Republika Kirgijska, Federacja Rosyjska: cła nie mają zastosowania.

2. Towary przewożone zgodnie z układami o współpracy przemysłowej z krajami WNP nie podlegają opodatkowaniu.

3. W stosunku do wszystkich krajów WNP uznawane jest Zaświadczenie o zgodności dla produkcji seryjnej, na podstawie którego wydaje się Państwowe zaświadczenie o zgodności.

4. Istnieje specjalny system regulowania płatności bieżących ze wszystkimi krajami WNP.

5. Istnieją specjalne warunki tranzytu dla wszystkich krajów WNP.

ZAŁĄCZNIK II

Konwencje dotyczące własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej

określone w artykule 39

1. Artykuł 39 ustęp 2 dotyczy następujących konwencji wielostronnych:

   - Międzynarodowej konwencji o ochronie wykonawców, producentów fonogramów i organizacji nadawczych (Rzym, 1961 r.),

   - Protokołu dotyczącego Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków (Madryt, 1989 r.),

   - Międzynarodowej konwencji o ochronie nowych odmian roślin (UPOV) (Akt genewski, 1991 r.).

2. Rada Współpracy może zalecić, aby artykuł 39 ustęp 2 był stosowany również do innych konwencji wielostronnych. W razie wystąpienia wpływających na warunki handlowe przeszkód w dziedzinie własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej bezzwłocznie przeprowadzane są konsultacje na wniosek jednej ze Stron w celu osiągnięcia rozwiązań satysfakcjonujących obie Strony.

3. Strony potwierdzają znaczenie, jakie przywiązują do zobowiązań wynikających z następujących konwencji wielostronnych:

   - Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej (Akt sztokholmski, 1967 r., zmieniony w 1979 r.),

   - Traktatu o współpracy patentowej (Waszyngton, 1970 r., znowelizowany w 1979 r. i zmieniony w 1984 r.),

   - Poprawionej konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych (1886 r., ostatnio zmieniona w 1979 r.),

   - Traktat o znakach towarowych (Genewa, 1994 r.).

4. Od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy Republika Tadżykistanu przyznaje w dziedzinie uznawania i ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej przedsiębiorstwom i obywatelom Wspólnoty traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie zastrzega dla jakiegokolwiek państwa trzeciego w ramach umów dwustronnych.

5. Postanowienia ustępu 4 nie mają zastosowania do korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu jakiemukolwiek państwu trzeciemu na zasadzie faktycznej wzajemności ani do korzyści przyznanych przez Republikę Tadżykistanu innemu państwu byłego ZSRR.

PROTOKÓŁ

O WZAJEMNEJ POMOCY ADMINISTRACYJNEJ W SPRAWACH CELNYCH

ARTYKUŁ 1

Definicje

Dla celów niniejszego Protokołu:

a) „ustawodawstwo celne” oznacza stosowane na terytorium Umawiających się Stron przepisy ustawowe i wykonawcze regulujące przywóz, wywóz, tranzyt towarów i objęcie ich dowolną inną procedurą celną, włączając w to przyjęte przez Strony środki zakazu, ograniczeń i kontroli;

b) „organy wnioskujące” oznaczają właściwe organy administracyjne wyznaczone w tym celu przez jedną z Umawiających się Stron oraz występujące z wnioskiem o udzielenie pomocy w sprawach celnych;

c) „władze, do których kierowany jest wniosek” oznaczają właściwe władze administracyjne wyznaczone w tym celu przez jedną ze Stron oraz przyjmujące wniosek o pomoc w sprawach celnych;

d) określenie „dane osobowe” oznacza wszelkie informacje dotyczące osoby zidentyfikowanej lub dającej się zidentyfikować;

e) „działanie naruszające ustawodawstwo celne” oznacza wszelkie naruszenie lub próbę naruszenia ustawodawstwa celnego.

ARTYKUŁ 2

Zakres

1. Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy w granicach swoich kompetencji, zgodnie z ustaleniami i na warunkach określonych w niniejszym Protokole, dla zapewnienia właściwego stosowania ustawodawstwa celnego, w szczególności w zakresie zapobiegania, dochodzenia i ścigania naruszeń tego ustawodawstwa.

2. Przewidziana w niniejszym Protokole pomoc w sprawach celnych odnosi się do każdego organu administracyjnego Umawiających się Stron, który jest właściwy w zakresie stosowania niniejszego Protokołu. Nie narusza to przepisów regulujących wzajemną pomoc w sprawach karnych. Nie obejmuje również informacji uzyskanych w wyniku działań przeprowadzonych na wniosek władz sądowych, chyba że władze te wyrażą zgodę na upowszechnienie takich informacji.

ARTYKUŁ 3

Pomoc na wniosek

1. Na wniosek organu wnioskującego organ, do którego kierowany jest wniosek, dostarcza wszystkich stosownych informacji umożliwiających zapewnienie zgodności z ustawodawstwem celnym, łącznie z informacjami dotyczącymi ujawnionych lub planowanych działań, które naruszają lub mogłyby naruszyć to ustawodawstwo.

2. Na prośbę organu wnioskującego organ, do którego kierowany jest wniosek, dostarcza informacji:

   a) czy towary wywiezione z terytorium jednej z Umawiających się Stron zostały właściwie przywiezione na terytorium drugiej Strony, określając, w razie potrzeby, procedury celne zastosowane wobec tych towarów;

   b) czy towary przywiezione na terytorium jednej z Umawiających się Stron zostały właściwie wywiezione z terytorium drugiej Strony, określając, w razie potrzeby, procedury celne zastosowane wobec tych towarów.

3. Na wniosek organu wnioskującego organ, do którego kierowany jest wniosek, podejmuje w ramach swoich uprawnień środki niezbędne dla zapewnienia specjalnego nadzoru nad:

   a) osobami fizycznymi lub prawnymi, wobec których istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że naruszają lub naruszyły ustawodawstwo celne;

   b) miejscami składowania towarów, wobec których istnieją uzasadnione powody, by przypuszczać, że są one przeznaczone dla działań naruszających ustawodawstwo drugiej Strony;

   c) towarami transportowanymi w taki sposób, że mogą wobec nich istnieć uzasadnione powody, by przypuszczać, iż są one przeznaczone dla działań naruszających ustawodawstwo celne;

   d) środkami transportu, wobec których istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że były, są lub mogą być wykorzystane z naruszeniem ustawodawstwa celnego.

ARTYKUŁ 4

Dobrowolna pomoc

Umawiające się Strony zapewnią sobie wzajemną pomoc z własnej inicjatywy oraz zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi, wykonawczymi oraz innymi instrumentami prawnymi, jeżeli uważają, że jest to konieczne dla prawidłowego stosowania ustawodawstwa celnego, w szczególności gdy otrzymują informacje dotyczące:

- działań, które stanowią lub wydają się stanowić działania naruszające ustawodawstwo celne i które mogą interesować drugą Umawiającą się Stronę,

- nowych środków lub metod wykorzystywanych do prowadzenia działań naruszających ustawodawstwo celne,

- towarów, o których wiadomo, że są przedmiotem działań naruszających ustawodawstwo celne,

- osób fizycznych lub prawnych, odnośnie do których istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że są lub były zaangażowane w działania naruszające ustawodawstwo celne,

- środków transportu, wobec których istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że były, są lub mogą być wykorzystane z naruszeniem ustawodawstwa celnego.

ARTYKUŁ 5

Dostarczanie/Notyfikacje

Na wniosek organu wnioskującego organ, do którego kierowany jest wniosek, zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem lub regulacjami podejmuje wszelkie środki niezbędne w celu:

- dostarczenia wszystkich dokumentów,

- powiadomienia o wszystkich decyzjach

pochodzących od organu wnioskującego i objętych niniejszym Protokołem adresata zamieszkującego lub mającego swoją siedzibę na ich terytorium. W takim przypadku do wniosku o powiadomienie lub notyfikacji stosuje się artykuł 6 ustęp 3.

ARTYKUŁ 6

Forma i treść wniosku o pomoc

1. Wnioski, stosownie do niniejszego Protokołu, sporządzane są w formie pisemnej. Do wniosków dołączane są dokumenty niezbędne do zapewnienia zgodności z wnioskiem. Jeżeli wymagać tego będzie pilna sytuacja, mogą być przyjęte wnioski w formie ustnej, lecz muszą być one niezwłocznie potwierdzone w formie pisemnej.

2. Wnioski zgodnie z ustępem 1 zawierają następujące informacje:

   a) organ występujący z wnioskiem;

   b) wnioskowane środki;

   c) przedmiot i przyczyna wniosku;

d) ustawy, zasady i inne związane z tym instrumenty prawne;

e) możliwie dokładne i pełne wskazówki na temat osób fizycznych lub prawnych będących przedmiotem dochodzenia;

f) podsumowanie istotnych faktów oraz już przeprowadzonych dochodzeń.

3. Wnioski przedkładane są w języku urzędowym władz, do których kierowany jest wniosek, lub w języku akceptowanym przez te władze.

4. Jeśli dany wniosek nie spełnia wymogów formalnych, można żądać jego poprawienia lub uzupełnienia; jednocześnie można podjąć środki ostrożności.

ARTYKUŁ 7

Realizacja wniosków

1. W celu realizacji wniosku o pomoc organ, do którego kierowany jest wniosek, podejmuje czynności w granicach swoich kompetencji i w ramach dostępnych środków tak, jakby działał na własny rachunek lub na wniosek innych organów tej samej Strony, w drodze dostarczania informacji już posiadanych, prowadzenia właściwych dochodzeń lub organizowania warunków ich przeprowadzenia. Niniejsze postanowienie ma także zastosowanie do każdego innego organu, do którego wniosek został przekierowany zgodnie z niniejszym Protokołem przez organ, do którego kierowany jest wniosek, jeżeli ten ostatni nie może działać sam.

2. Wnioski o pomoc realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi, zasadami i innymi instrumentami prawnymi Umawiającej się Strony, do której zostały skierowane.

3. Należycie upoważnieni urzędnicy jednej Umawiającej się Strony mogą, za zgodą drugiej Strony i na warunkach przez nią ustalonych, otrzymywać od biura organu, do którego kierowany jest wniosek, lub innego organu odpowiedzialnego wobec organu, do którego kierowany jest wniosek, informacje dotyczące działań, które naruszają lub mogą naruszać ustawodawstwo celne, które są potrzebne organowi wnioskującemu do celów niniejszego Protokołu.

4. Urzędnicy jednej Umawiającej się Strony, za zgodą drugiej Strony i na warunkach przez nią ustalonych, mogą uczestniczyć w dochodzeniach prowadzonych na jej terytorium.

ARTYKUŁ 8

Forma przekazywania informacji

1. Organ, do którego kierowany jest wniosek, przekazuje organowi wnioskującemu wyniki dochodzenia w formie dokumentów, uwierzytelnionych kopii dokumentów, sprawozdań i temu podobnych.

2. Dostarczenie dokumentów wymienionych w ustępie 1 można zastąpić dostarczonymi w tym samym celu informacjami w formie skomputeryzowanej.

3. Oryginalne akta i dokumenty wymagane są tylko w przypadkach, w których poświadczone kopie są niewystarczające. Przekazane oryginały zwraca się przy najbliższej okazji.

ARTYKUŁ 9

Wyjątki od obowiązku udzielania pomocy

1. Strony mogą odmówić udzielenia pomocy w zakresie niniejszego Protokołu, jeśli mogłoby to:

   a) stwarzać prawdopodobieństwo naruszenia suwerenności Republiki Tadżykistanu lub tego Państwa Członkowskiego, do którego zwrócono się o pomoc zgodnie z niniejszym Protokołem;

   lub

   b) stwarzać prawdopodobieństwo naruszenia porządku publicznego, bezpieczeństwa lub innych zasadniczych interesów, w szczególności w przypadkach określonych w artykule 10 ustęp 2;

   lub

   c) naruszyć tajemnice przemysłowe, handlowe bądź zawodowe.

2. Organ, do którego kierowany jest wniosek, może opóźnić udzielenie pomocy ze względu na jej kolidowanie z trwającym dochodzeniem lub postępowaniem. W takim wypadku organ, do którego kierowany jest wniosek, skonsultuje się z organem wnioskującym, aby ustalić, czy pomocy można udzielić z zachowaniem warunków wymaganych przez organ, do którego kierowany jest wniosek.

3. Jeśli organ wnioskujący zwraca się o pomoc, której sam nie byłby w stanie udzielić, gdyby był o to proszony, zwraca na ten fakt uwagę w swoim wniosku. Decyzja w sprawie takiej prośby należy do władzy, do której kierowany jest wniosek.

4. Jeśli odmawia się udzielenia pomocy, decyzja ta i jej powody muszą być niezwłocznie przekazane organowi wnioskującemu.

ARTYKUŁ 10

Wymiana informacji i poufność

1. Informacje przekazane w dowolnej formie zgodnie z niniejszym Protokołem mają charakter poufny lub zastrzeżony, w zależności od zasad mających zastosowanie dla każdej ze Stron. Są one objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy urzędowej i podlegają ochronie rozszerzonej na informacje podobne zgodnie z właściwymi przepisami ustawowymi Strony, która je otrzymała, oraz odpowiednimi postanowieniami stosowanymi w odniesieniu do instytucji wspólnotowych.

2. Dane osobowe mogą być przekazywane jedynie, jeśli Strona, która je otrzymuje, zobowiązuje się do ochrony tych danych w sposób co najmniej równoważny ze sposobem, jaki do tego poszczególnego przypadku stosuje Strona, która je przekazuje.

3. Uzyskane informacje są wykorzystywane wyłącznie do celów niniejszego Protokołu. Gdy jedna ze Stron zamierza wykorzystać te informacje w innym celu, zwraca się najpierw o wyrażenie pisemnej zgody przez organ, który je przekazał. Takie wykorzystanie informacji podlega wtedy ograniczeniom nałożonym przez ten organ.

4. Ustęp 3 nie stanowi przeszkody w wykorzystywaniu informacji w postępowaniu sądowym lub administracyjnym wszczętym w wyniku nieprzestrzegania ustawodawstwa celnego. Właściwy organ, który dostarczył te informacje, jest natychmiast powiadamiany o takim wykorzystaniu.

5. Strony mogą wykorzystać jako dowód, w protokołach, sprawozdaniach i zeznaniach, jak również w trakcie postępowania i dochodzenia przed sądem, zebrane informacje i dokumenty zbadane zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 11

Eksperci i świadkowie

Urzędnik organu, do którego kierowany jest wniosek, może być upoważniony do występowania, w ramach udzielonego pełnomocnictwa, jako ekspert lub świadek w postępowaniu sądowym lub administracyjnym dotyczącym spraw objętych niniejszym Protokołem, prowadzonym zgodnie z jurysdykcją drugiej Strony, i może przedstawiać przedmioty, dokumenty lub uwierzytelnione kopie, które mogą być potrzebne w takich postępowaniach. Wniosek o takie występowanie musi wyraźnie określać, w jakiej sprawie, na podstawie jakiego tytułu lub kwalifikacji urzędnik będzie przesłuchiwany.

ARTYKUŁ 12

Koszty pomocy

Umawiające się Strony zrzekają się wszelkich wzajemnych roszczeń o zwrot kosztów poniesionych w związku z realizacją niniejszego Protokołu, z wyjątkiem niezbędnych wydatków na ekspertów i świadków oraz tłumaczy ustnych i pisemnych, którzy nie są zatrudnieni jako urzędnicy państwowi.

ARTYKUŁ 13

Wdrożenie

1. Stosowanie niniejszego Protokołu powierza się centralnym władzom celnym Republiki Tadżykistanu z jednej strony oraz właściwym służbom Komisji Wspólnot Europejskich oraz, w razie potrzeby, organom celnym Państw Członkowskich z drugiej strony. Decydują one o wszelkich środkach praktycznych i uzgodnieniach niezbędnych do jego stosowania, uwzględniając obowiązujące postanowienia w dziedzinie ochrony danych. Mogą zaproponować właściwym organom zmiany, które ich zdaniem powinny być wprowadzone do niniejszego Protokołu.

2. Strony konsultują się wzajemnie i informują o szczegółowych zasadach wdrażania przyjętych zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 14

Inne ustalenia

1. Mając na uwadze odpowiednie kompetencje Wspólnoty Europejskiej oraz Państw Członkowskich, przepisy niniejszego Protokołu:

   - nie wpływają na zobowiązania Umawiających się Stron wypływające z jakiejkolwiek innej umowy lub konwencji międzynarodowej,

   - uznaje się za uzupełniające względem umów o wzajemnej pomocy, które zostały lub mogą zostać zawarte między jednym lub kilkoma Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Tadżykistanu, oraz

   - nie wpływają na przepisy regulujące przekazywanie między właściwymi służbami Komisji a organami celnymi Państw Członkowskich wszelkich informacji uzyskanych w obszarze objętym niniejszą Umową, które mogłyby być przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

2. Nie naruszając postanowień ustępu 1, postanowienia niniejszej Umowy mają pierwszeństwo przed postanowieniami dwustronnej umowy o wzajemnej pomocy, która została lub może zostać zawarta między indywidualnymi Państwami

Członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Tadżykistanu, jeśli postanowienia tej ostatniej nie są zgodne z postanowieniami niniejszego Protokołu.

3. W kwestiach związanych ze stosowaniem niniejszego Protokołu Umawiające się Strony konsultują się wzajemnie, aby rozstrzygnąć te kwestie w ramach Komitetu Współpracy ustanowionego artykułem 79 Umowy.

AKT KOŃCOWY

Pełnomocnicy WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ oraz EUROPEJSKIEJ WSPÓLNOTY ENERGII ATOMOWEJ,

zwanych dalej „Wspólnotą”,

z jednej strony, oraz

pełnomocnicy REPUBLIKI TADŻYKISTANU,

z drugiej strony,

spotykając się w Brukseli, dnia , w celu podpisania Umowy Przejściowej między Wspólnotami Europejskimi z jednej strony a Republiką Tadżykistanu z drugiej strony, zwanej dalej „Umową”, przyjęli następujące teksty:

Umowę Przejściową, w tym załączniki do niej, i następujący Protokół:

Protokół o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

Pełnomocnicy Wspólnot Europejskich oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu przyjęli treść Wspólnych Deklaracji wymienionych poniżej, które zostały dołączone do niniejszego Aktu Końcowego:

Wspólną deklarację dotyczącą danych osobowych.

Wspólną deklarację dotyczącą artykułu 9 [Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 13] Umowy.

Wspólną deklarację dotyczącą artykułu 33 [Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94] Umowy.

Pełnomocnicy Wspólnot Europejskich oraz pełnomocnicy Republiki Tadżykistanu wzięli pod uwagę następującą wymianę listów dołączoną do niniejszego Aktu Końcowego:

Wymiana listów między Wspólnotami Europejskimi a Republiką Tadżykistanu w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA DANYCH OSOBOWYCH

Przy stosowaniu niniejszej Umowy Strony są świadome potrzeby zapewnienia odpowiedniej ochrony osób w zakresie przetwarzania danych osobowych i ich swobodnego przepływu.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ARTYKUŁU 9

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 13]

Do chwili przystąpienia Republiki Tadżykistanu do WTO Strony prowadzą konsultacje w ramach Komitetu Współpracy na temat ich polityki w zakresie taryf importowych, w tym zmian ochrony taryfowej. Konsultacje te są w szczególności zalecane przed podwyższeniem poziomu ochrony taryfowej.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ARTYKUŁU 33

[Umowa o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94]

1. Do celów właściwej interpretacji i stosowania w praktyce niniejszej Umowy Strony uzgadniają, że określenie „szczególnie nagłe przypadki", zawarte w artykule 33 [Umowy o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94] Umowy, oznacza przypadki istotnego naruszenia Umowy przez jedną ze Stron. Istotne naruszenie Umowy polega na:

   a) odrzuceniu niniejszej Umowy nieznajdującym uzasadnienia w zasadach ogólnych prawa międzynarodowego;

   lub

   b) naruszeniu istotnych elementów niniejszej Umowy wymienionych w artykule 1 [Umowy o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 2].

2. Strony uzgadniają, że „odpowiednie środki", określone w artykule 33 [Umowy o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94], to środki podjęte zgodnie z prawem międzynarodowym. Jeśli jedna ze Stron podejmie jakiś środek w przypadku szczególnie pilnym, przewidzianym w artykule 33 [Umowy o partnerstwie i współpracy TADŻYKISTAN: ARTYKUŁ 94], druga ze Stron może skorzystać z procedury rozstrzygania sporów.

W IMIENIU WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

W IMIENIU REPUBLIKI TADŻYKISTANU

WYMIANA LISTÓW

POMIĘDZY WSPÓLNOTAMI EUROPEJSKIMI

A REPUBLIKĄ TADŻYKISTANU

DOTYCZĄCA ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW

A. List Rządu Republiki Tadżykistanu

Szanowny Panie,

Powołuję się na Umowę o partnerstwie i współpracy, parafowaną dnia 16.12.2004 r.

Jak to już podkreślałem w trakcie negocjacji, Republika Tadżykistanu przyznaje przedsiębiorstwom wspólnotowym zakładanym i prowadzącym działalność w Tadżykistanie traktowanie pod pewnymi względami uprzywilejowane. Wyjaśniałem, iż środek ten jest wyrazem tadżyckiej polityki promowania wszelkimi sposobami zakładania wspólnotowych przedsiębiorstw w Republice Tadżykistanu.

Mając to na względzie, rozumiem, że w okresie trwającym od dnia parafowania niniejszej Umowy do daty wejścia w życie odpowiednich artykułów dotyczących zakładania przedsiębiorstw, Republika Tadżykistanu nie przyjmie żadnego środka lub regulacji, które w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu parafowania niniejszej Umowy mogłyby spowodować lub zwiększyć dyskryminację przedsiębiorstw wspólnotowych w porównaniu z przedsiębiorstwami tadżyckimi lub przedsiębiorstwami z państw trzecich.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie otrzymania niniejszego listu.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

W imieniu Rządu
Republiki Tadżykistanu

B. List od Wspólnot Europejskich

Szanowny Panie,

Dziękuję za Pana list z dnia dzisiejszego następującej treści:

„Powołuję się na Umowę o partnerstwie i współpracy, parafowaną dnia 16.12.2004 r.

Jak to już podkreślałem w trakcie negocjacji, Republika Tadżykistanu przyznaje przedsiębiorstwom wspólnotowym zakładanym i prowadzącym działalność w Tadżykistanie traktowanie pod pewnymi względami uprzywilejowane. Wyjaśniałem, iż środek ten jest wyrazem tadżyckiej polityki promowania wszelkimi sposobami zakładania wspólnotowych przedsiębiorstw w Republice Tadżykistanu.

Mając to na względzie, rozumiem, że w okresie trwającym od dnia parafowania niniejszej Umowy do daty wejścia w życie odpowiednich artykułów dotyczących zakładania przedsiębiorstw Republika Tadżykistanu nie przyjmie żadnego środka lub regulacji, które w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu parafowania niniejszej Umowy mogłyby spowodować lub zwiększyć dyskryminację przedsiębiorstw wspólnotowych w porównaniu z przedsiębiorstwami tadżyckimi lub przedsiębiorstwami z państw trzecich.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie otrzymania niniejszego listu”.

Potwierdzam otrzymanie powyższego listu.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

W imieniu
Wspólnoty Europejskiej